

Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O

podľa § 14 ods. 4 a prílohy č. 6 k zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

I. ZÁKLADÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

I.1. Názov obstarávateľa (právnickej osoby)

Obec Nižné Ružbachy, zastúpená starostom obce - Bc. Stanislav Šoltisik

I.2. Identifikačné číslo obstarávateľa (obce)

IČO: 00330078

I.3. Adresa sídla obstarávateľa

Obec Nižné Ružbachy, č. 135, 065 02 Vyšné Ružbachy

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Starosta obce Nižné Ružbachy – Bc. Stanislav Šoltisik, Obecný úrad Nižné Ružbachy č. 135, 065 02 Vyšné Ružbachy

Kontakty: +421 905506663; +421-52-4391406

obecnizneruzbachy@gmail.com

Kontaktná osoba, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente:

Ing. Vladimír Šterbák, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územno-plánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie,

Kontakty: + 421 902918502; sterbak@hotmail.com

II. ZÁKLADÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

II.1. Názov

Územný plán obce Nižné Ružbachy

II.2. Charakter strategického dokumentu

Strategickým dokumentom (ďalej tiež i „SD“) je územný plán obce Nižné Ružbachy (ďalej i „ÚPN obce Nižné Ružbachy“), ktorého obstarávanie začalo v čase platnosti zákona č. 50/1976 Zb. (ďalej len „stavebný zákon“). ÚPN obce Nižné Ružbachy je územnoplánovacia dokumentácia, ktorá komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu riešeného územia, ktorým je katastrálne územie Nižné Ružbachy. ÚPN obce Nižné Ružbachy zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce udržateľný územný rozvoj, územnú súdržnosť, ochranu historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, ochranu životného prostredia, ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu, adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ochranu verejného zdravia, obranu štátu a bezpečnosť štátu, biodiverzitu a určuje podmienky a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia - v zmysle požiadaviek stavebného zákona a zároveň i § 18 ods.1, 4 a 5 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o územnom plánovaní“). SD - ÚPN obce Nižné Ružbachy je spracovaný pre stupeň - obec (územný plán obce) a rieši celé katastrálne územie Nižné Ružbachy.

Predložená územnoplánovacia dokumentácia ako strategický plánovací dokument určuje smery rozvoja obce Nižné Ružbachy v katastrálnom území Nižné Ružbachy do výhľadového roku 2050.

II.3. Hlavné ciele

Cieľom spracovania ÚPN obce Nižné Ružbachy je vypracovať a schváliť koncepciu ďalšieho rozvoja obce a získať územnoplánovací nástroj, ktorý poslúži na riadenie a jednotnú koordináciu rozvoja celého katastrálneho územia Nižné Ružbachy. Hlavným dôvodom obstarania územného plánu je potreba vypracovať jednotný základný právny nástroj územného plánovania pre obec v súlade so zákonom o územnom plánovaní a ďalšími súvisiacimi zákonmi a Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len „ÚPN PSK“).

Hlavným cieľom rozvoja územia je ďalší rozvoj hlavnej a doplnkových funkcií sídla využitím potenciálu územia v súlade so záujmami jeho obyvateľov s cieľom tvorby a ochrany optimálneho životného prostredia pri dodržaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. V obci je potrebné riešiť rozvoj bývania pre predpokladaný prírastok obyvateľstva, doplnenie chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti, nové vymedzenie plôch pre rozvoj podnikateľských aktivít, rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry obce. Pre budúci rozvoj obce je potrebné riešiť tiež podmienky využívania rekreačného potenciálu krajiny. V rámci celého riešeného územia je potrebné navrhnuť spôsob nakladania s povrchovými vodami a opatrenia na riešenie dôsledkov klimatických zmien. Do územného plánu je potrebné zapracovať požiadavky vyplývajúce z riešenia ÚPN PSK a skoordinať prelínajúce sa funkcie a záujmy so susednými sídlami.

II.4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Obec Nižné Ružbachy má územný plán vypracovaný ešte v roku 1997 ako územný plán zóny, schválený Obecným zastupiteľstvom Nižné Ružbachy uznesením č. 18/A/2/1997 zo dňa 28.8.1997. Neskoršie bol aktualizovaný Zmenami a doplnkami č.1, schválenými uznesením Obecného zastupiteľstva č. 23 zo dňa 22.11.2002 a Zmenami a doplnkami č.2 schválenými uznesením OZ č. 11 zo dňa 16.12.2003. Po obsahovej stránke je tento územný plán už vyčerpaný a neposkytuje dostatočný podklad pre riadenie rozvoja obce. Taktiež forma a obsah spracovania pôvodného územného plánu už nevyhovujú súčasným požiadavkám na územnoplánovaciu dokumentáciu.

Územným plánom riešené katastrálne územie Nižné Ružbachy má rozlohu 979,4 ha. Výmera zastavaného územia obce podľa katastra nehnuteľností je 38 ha.

Urbanistická koncepcia ďalšieho rozvoja obce vyjadrená v návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy vychádza z potreby riešiť základnú funkciu obce – funkciu bývania a posilňovať a rozvíjať doplnkové funkcie, najmä funkciu rekreácie a cestovného ruchu vzhľadom ku kvalitnému a atraktívnemu prírodnému prostrediu riešeného územia.

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Nižné Ružbachy k 01. 01. 2024.

	Orná pôda	Chmel-nica + Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast	Lesné pozemky	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
ha	109,0132	0	6,0762	0	340,9051	299,6328	35,0430	49,3303	139,4105
%	11,13	0	0,62	0	34,81	30,59	3,58	5,04	14,23

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Návrh ÚPN obce Nižné Ružbachy vymedzuje plochy na výstavbu bytov (v rodinných domoch a v bytových domoch) pre prirodzený a migračný prírastok obyvateľstva a znižovanie obložnosti bytov. Funkčné plochy bývania sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie obce (ďalej tiež i „ZUO“) - najviac rodinných domov môže pribudnúť v lokalite Za križom, druhou väčšou plochou pre výstavbu rodinných sú lokality v údolí Rieky (Ružbašský potok) Pod Kirbergom, Pod Holštinom a Renčava. V ostatných častiach obce sa bude dostavovať najmä na voľných prielukách v pôvodnej zástavbe pri existujúcich miestnych komunikáciách.

V urbanistickom riešení je vo výkresovej časti územného plánu vyznačený väčší počet pozemkov na výstavbu bytov ako je vyčíslená potreba. Vychádza to z poznania, že vzhľadom na značnú komplikovanosť majetkových vzťahov je nereálne predpokladať, že sa podarí súvisle zastavať jednotlivé vymedzené lokality na výstavbu bytov. Preto každý urbanistický návrh musí mať rezervu minimálne 30% a o to vyšší počet navrhovaných pozemkov na výstavbu, ako je teoretická potreba. Táto rezerva zároveň vytvára predpoklady pre umožnenie výstavby v prípade nepredvídaných okolností zvyšujúcich potrebu výstavby v obci (napr. výraznejšia investícia a nárast pracovných príležitostí v obci alebo okolí).

ÚPN obce Nižné Ružbachy rieši rozvoj občianskej vybavenosti. Obec ako malé vidiecke sídlo má len základnú občiansku vybavenosť. Navrhnuté je rozšíriť objekt základnej školy prístavbou a výstavba multifunkčného ihriska v školskom areáli, vybudovať zázemie pre hráčov a divákov pri miestnom futbalovom ihrisku v lokalite Vyšná Roveň, vybudovať nové detské a workoutové ihrisko, v severnej časti intravilánu. Vo východnej časti riešeného územia v lokalite Lazy je navrhnutá výstavba rekreačného areálu s lyžiarskym vlekom s letným využitím na horskú cyklistiku a kúpanie. Na podporu využívania rieky Poprad na vodnú turistiku je navrhnutá výstavba prístavísk pre malé športové plavidlá v lokalitách Rybník/Vyšná Roveň a Ružbašská Miláva a najmä plavebný kanál pri malej vodnej elektrárni Miláva. Vzhľadom na predpokladaný nárast obyvateľov v obci je potreba dostavby zariadení základnej občianskej vybavenosti, najmä klub dôchodcov s jedálňou a zariadenie opatrovateľskej služby. Pre podporu cestovného ruchu je potrebné vytvoriť informačné centrum. Na vytvorenie nových zariadení občianskej vybavenosti je možné prestavať existujúce objekty alebo ich časti (najmä na prízemí) alebo nové priestory ku nim pristavať.

Drobné výrobné služby nerušiacie bývanie sa môžu rozvíjať aj v rámci plôch bývania, väčšie prevádzky len na ploche navrhovaného výrobného-skladového areálu za ČOV v lokalite Pod

Lístim. Plocha poľnohospodárskej výroby bude zachovaná v areáli Goral'skej farmy v lokalite Perdac (živočíšna výroba).

Pre využitie rekreačného potenciálu územia je v územnom pláne zapracovaný návrh na rozvoj existujúcich areálov Ružbašská Miľava a Krumľovský potok a návrh výstavby nového rekreačného areálu Lazy. Rekreačný areál Ružbašská Miľava je navrhnutý ako areál pre individuálnu rekreáciu (chatová rekreácia) aj voľný cestovný ruch reštaurácia/motorest, penzión, autocamping, lodenica pre malé športové plavidlá. Súvisiacou stavbou je vybudovanie plavebného kanálu pre malé športové plavidlá pri MVE Ružbašská Miľava. V lokalite Krumľovský potok je navrhnutý rozvoj chatovej osady v rámci jej súčasného územia dostavbou chat na voľných plochách. Nový rekreačný areál je navrhovaný v lokalite Lazy na pravom brehu rieky Poprad vo východnej časti riešeného územia. V tejto lokalite, zasahujúcej do CHVÚ Levočské vrchy, je severne orientovaný nezalesnený svah vhodný na výstavbu lyžiarskych vlekov s prislúchajúcim zázemím - penziónu s ubytovaním a stravovaním pre voľný cestovný ruch, chatovou osadou aj technickým vybavením vrátane zasnežovania s využitím rieky Poprad. Lokalita je zároveň vhodná ako východisko do severnej časti Levočských vrchov pre letnú (pešiu, cyklistickú) aj zimnú (bežky) turistiku a tým celoročné využitie. Pre rozvoj turistiky sú tiež navrhnuté nové turistické trasy a trasy cykloturistických chodníkov, rozhľadňa v lokalite Zámček a návrh cyklocestičky. V rámci dopravnej infraštruktúry je riešený najmä východný obchvat obce Nižné Ružbachy s cestným tunelom Miľava, t.j. preložka cesty I/77, ktorá t.č. prechádza ZUO. Cesta I/77 je z hľadiska technických parametrov a intenzity dopravy nevyhovujúca a je výrazne nehodovým úsekom. Návrh východného obchvatu obce Nižné Ružbachy je prevzatý z ÚPN PSK (2019). V rámci návrhu ďalšieho rozvoja obce bude základný komunikačný systém obce doplnený o miestne cesty sprístupňujúce navrhovanú zástavbu, o pripojovaciu cestu na preložku cesty I/77 s pokračovaním ku rekreačnému areálu Lazy. Navrhnuté sú i nové plochy pre parkoviská (napr. v lokalite pri železničnej zastávke, cintoríne, v lokalitách Ružbašská Miľava a Lazy. Pre rozvoj integrovaného dopravného systému je potrebná tiež rekonštrukcia železničnej zastávky vrátane výstavby krytého nástupišťa a vybudovanie otočky autobusov.

Obec Nižné Ružbachy nemá vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z obecného verejného vodovodu. Jednotlivé domy sú zásobované vodou z vlastných studní, niektoré skupiny domov majú vybudované lokálne vodovody zo zachytených prameňov. Z lokálnych zdrojov vody sú zásobované aj objekty v rekreačných osadách Ružbašská Miľava a Krumľovský potok a poľnohospodárska farma Perdac. Pre zabezpečenie zásobovania obyvateľstva hygienicky vyhovujúcou pitnou vodou je potrebné v obci vybudovať celoobecný verejný vodovod. Ako vodárenské zdroje pre verejný vodovod v obci Nižné Ružbachy je navrhnuté využiť existujúce vodárenské zdroje verejného vodovodu susednej obce Vyšné Ružbachy, ktoré majú dostatočnú kapacitu (prameň Kyčera a prameň Beatrix). Pre akumuláciu vody je navrhnutá výstavba jedného vodojemu - vodojem Nižné Ružbachy s objemom 150 m³ (nad lokalitou Renčava). Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (chatové osady, hospodársky dvor Perdac) bude naďalej vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov, zachytených prameňov alebo studní.

Obec Nižné Ružbachy má vybudovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie spolu so susednou obcou Vyšné Ružbachy. Táto odvádzka splaškové vody do spoločnej ČOV pod obcou Nižné Ružbachy, recipientom je rieka Poprad. ČOV má dostatočnú kapacitu i pre rozvoj obce Nižné Ružbachy do návrhového roku. Povrchové vody sú odvádzané otvorenými resp. miestami prekrytými priekopami do miestnych vodných tokov. V rámci odvádzania dažďových vôd je každý stavebník, vlastník alebo správca nehnuteľnosti povinný na vlastnom pozemku realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku napr. vybudovaním retenčnej nádrže. Splašková kanalizácia bude dobudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach ZUO. Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (chatové osady) budú vybavené samostatnými

domovými čistiarňami odpadových vôd alebo nepriepustnými žumpami so zabezpečeným vývozom splaškových vôd na likvidáciu.

Hlavným vodným tokom v riešenom území je rieka Poprad v úseku rkm 79,5 – 72,25, ktorá odvádza povrchové vody z celého riešeného územia. Malé vodné toky Dlhý potok, Rieka a Modrinček sú ľavostrannými, Komrovský potok a Košútka pravostrannými prítokmi. Koryto toku Poprad i napriek jeho úpravám nemá dostatočnú kapacitu na prítok Q_{100} (storočná voda), a preto prichádza i k vybreženiu toku. K zaplavovaniu územia prichádza i pri vybrežení toku Rieka a Dlhý potok. Územný plán nenavrhuje nové funkčné plochy so zástavbou do vymedzeného územia ohrozeného storočnou vodou v zmysle mapy povodňového ohrozenia.

Na rieke Poprad je v rkm 73,750 vybudovaná MVE Ružbašská Miláva. Z dôvodu neukončeného majetkoprávného vysporiadania však nie je ešte zrealizovaná zátopová plocha pred haťou MVE a už vybudovaný rybochod je preto nefunkčný. Zátopové územie, ktoré bolo v minulosti už schválené s prevádzkovou hladinou vo výške 550,5 m n.m., je zakreslené vo výkresovej časti územného plánu.

Na vodnom toku Dlhý potok sú navrhnuté vodozádržné opatrenia – polder (lokalita Za plotami) a prehrádzky. Na ochranu zástavby a pôdy pred plošnou vodnou eróziou sú na prilahlých svahoch nad novou zástavbou navrhnuté vodozádržné opatrenia - zasakovacie pásy. Obec Nižné Ružbachy je zásobovaná el. energiou 22kV vzdušným vedením č. 220, z ktorého sú napájané trafostanice v samotnej obci aj samostatných areáloch farmy Perdac a rekreačnej oblasti Ružbašská Miláva. Katastrálnym územím a tiež i severnou časťou ZUO prechádza 110 kV VVN vedenie č. 6410 Stará Ľubovňa - Kežmarok. Návrh územného plánu počíta s návrhom 4 nových trafostaníc a pri rekonštrukcii vzdušného elektrického vedenia s jeho uložením v zemi.

Obec Nižné Ružbachy je zásobovaná zemným plynom z nadradenej sústavy VTL plynovodu Slovenská Ves – Stará Ľubovňa a VTL prípojka vedie k regulačnej stanici v lokalite Nad mlynom. Rekreačná oblasť Ružbašská Miláva je zemným plynom zásobovaná zo samostatnej regulačnej stanice. Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál. Pri výpočte potreby obyvateľstva sa uvažuje s dosiahnutím 85-90 % plynifikácie. Kapacita regulačných staníc je postačujúca pre rozvoj k návrhovému roku 2050. V riešenom území sa nachádza 5 národných kultúrnych pamiatok a 3 evidované archeologické lokality resp. lokality s predpokladanými archeologickými nálezmi. Všetky tieto objekty a plochy sú v územnom pláne rešpektované. Územný plán odporúča do zoznamu pamätihodností obce zaradiť viacero historických objektov.

Zelené plochy v obci sú tvorené najmä záhradami a verejnou zeleňou (malé parkové plochy a zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti). Krajínovú zeleň v riešenom území budú naďalej predstavovať najmä lesné porasty, lúky a pasienky, sprievodná a liniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Táto zeleň (mimo časti pozemkov TTP) nie je významne dotknutá návrhmi zástavby. Územný plán navrhuje i prvky miestneho ÚSES, ktoré dopĺňajú už vymedzené prvky ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni. V katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nachádza časť Chráneného vtáčieho územia (ďalej tiež i „CHVÚ“) Levočské vrchy a úsek rieky Poprad je súčasťou územia európskeho významu – SKUEV0961 Stredný tok Popradu a platí v ňom 2. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“). Ostatná časť riešeného územia má 1. stupeň územnej ochrany.

Návrh územného plánu obce Nižné Ružbachy v zásade rešpektuje hlavné úlohy riešenia stanovené zadaním pre spracovanie ÚPN obce Nižné Ružbachy. Požiadavky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, technického a dopravného vybavenia a požiadavky z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zachovania pamiatok sú v rozsahu schváleného zadania primerane riešené.

SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy je členený na dve základné časti, a to na textovú a grafickú. Textovú časť ÚPN obce Nižné Ružbachy tvorí sprievodná správa so smernou časťou ÚPN obce Nižné Ružbachy (návrh riešenia územného plánu) a so záväznou časťou ÚPN obce Nižné Ružbachy (najmä návrh regulatívov funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia obce a návrh zásad a regulatívov umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia, zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany a tvorby krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene); Grafická časť ÚPN obce Nižné Ružbachy:

- Výkres č. 1 - Širšie vzťahy, M 1 : 50 000
- Výkres č. 2 - Komplexný urbanistický návrh s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami - katastrálne územie, M 1 : 5 000
- Výkres č. 2a - Komplexný urbanistický návrh s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami – zastavané územie obce, M 1 : 2 000
- Výkres č. 3 - Návrh dopravy, M 1 : 5 000
- Výkres č. 4 - Návrh vodného hospodárstva, M 1 : 5 000
- Výkres č. 5 - Návrh energetiky, M 1 : 5 000
- Výkres č. 6 - Ochrana prírody, tvorba krajiny, M 1 : 10 000
- Výkres č. 7 - Schéma záväzných častí, verejnoprospešné stavby

II.5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Územnoplánovacia dokumentácia vyššieho stupňa:

- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja (ÚPN PSK), schválený uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268/2019 z 26. augusta 2019, záväzná časť vyhlásená VZN PSK č 77/2019 z 26. augusta 2019, s účinnosťou od 6. októbra 2019. (Pre riešenie územného plánu obce Nižné Ružbachy vyplývajú konkrétne a všeobecné podmienky záväznej časti ÚPN PSK, ktoré sú uvedené v sprievodnej správe ÚPN obce Nižné Ružbachy).
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 30. 10. 2001, záväzná časť vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z. z. v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, schválené uznesením č. 513 z 10.08.2011.

Ostatná dokumentácia, napr.:

- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (aktualizácia 2018); schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo 17. 10. 2018.
- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja, schválená uznesením Zastupiteľstva PSK č. 328/2024 z 12. 02. 2024.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030; schválený uznesením zastupiteľstva PSK 1066/2022.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nižné Ružbachy, schválený obecným zastupiteľstvom dňa 02. 03. 2023, uznesenie č. 43/2023.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

III.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania ÚPN obce Nižné Ružbachy.

Príprava a schvaľovanie hodnoteného SD začali prípravnými prácami v roku 2021 za účinnosti stavebného zákona (č. 50/1976 Zb.). Následne bolo vypracované zadanie pre spracovanie ÚPN obce Nižné Ružbachy, ktoré bolo podľa § 19 stavebného zákona prerokované s dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými obcami a s právnickými osobami, ktoré sú

správcami dopravnej a technickej infraštruktúry a vodných tokov. Zadané bolo uznesením Obecného zastupiteľstva Obce Nižné Ružbachy schválené - uznesenie č. 217/2022 zo dňa 24. 02. 2022. Návrh územného plánu bol v zmysle § 22 stavebného zákona prerokovaný dňa 05. 05. 2025. Konečný návrh územného plánu bude spracovaný v súlade s vyhodnotením pripomienok z prerokovania návrhu územného plánu a odporúčaniami z procesu posudzovania vplyvu SD na životné prostredie.

Priebeh procesu posudzovania vplyvu SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy na životné prostredie podľa zákona EIA:

- predloženie oznámenia o SD ÚPN obce Nižné Ružbachy príslušnému orgánu EIA – Okresnému úradu Stará Ľubovňa, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej tiež i „OÚ Stará Ľubovňa“) – dňa 28.07.2023 (§ 5 zákona EIA);
- zverejnenie oznámenia o SD na www.enviroportal.sk - dňa 01. 08. 2023 (§ 6 ods.2 zákona EIA);
- zverejnenie informácie o mieste a čase konania konzultácií na www.enviroportal.sk - dňa 01. 08. 2023 (§ 6 ods.3 zákona EIA);
- zaslanie oznámenia o SD dotknutému orgánu, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci listom príslušného orgánu EIA - Okresného úradu Stará Ľubovňa č. OU-SL-OSZP-2023/006783-003 z 01.08.2023 (§ 6 ods.2 zákona EIA);
- vydanie určenia rozsahu hodnotenia SD príslušným orgánom EIA – OÚ Stará Ľubovňa (č. OU-SL-OSZP-2023/006783-020 z 03. 11. 2023) a následné zverejnenie rozsahu hodnotenia a informácie pre verejnosť na www.enviroportal.sk - dňa 03. 11. 2023 (§ 8 zákona EIA);
- doručenie vypracovanej Správy o hodnotení SD (ďalej len „SoH SD“) príslušnému orgánu EIA – OÚ Stará Ľubovňa – dňa 16.04.2025 (§ 9 zákona EIA);
- zverejnenie SoH SD a SD na www.enviroportal.sk a zverejnenie informácie pre verejnosť - dňa 16. 04. 2025 (§ 10 ods.2 zákona EIA);
- zaslanie Správy o hodnotení SD dotknutému orgánu, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci (list č. OU-SL-OSZP-2025/005984-002 zo 16. 04. 2025 (§10 ods.3 zákona EIA);
- zverejnenie informácie o mieste a čase konania verejného prerokovania SoH SD a SD na www.enviroportal.sk (§ 11 ods.5 zákona EIA)
- verejné prerokovanie SoH SD a SD v obci Nižné Ružbachy - dňa 05. 05. 2025 (§ 11 ods.3 zákona EIA);
- určenie spracovateľa odborného posudku SoH SD a SD príslušným orgánom EIA (č. OU-SL-OSZP-2025/005984-021 z 13. 06. 2025; doručený spracovateľovi dňa 19. 06. 2025 (§ 13 ods. 4 zákona EIA);
- doručenie odborného posudku k SoH SD a SD príslušnému orgánu EIA – OÚ Stará Ľubovňa – dňa 04.08.2025 (§ 13 ods. 8 zákona EIA);
- vypracovanie a vydanie záverečného stanoviska z posúdenia SD príslušným orgánom EIA – OÚ Stará Ľubovňa - č. OU-SL-OSZP-2025/005984-028 z 08.08.2025 (§ 14 ods.1. zákona EIA);
- zverejnenie záverečného stanoviska na www.enviroportal.sk – dňa 08.08.2025 (§ 14 ods.4 zákona EIA).

III.2. Orgán kompetentný na prijatie (schválenie) SD

Obecné zastupiteľstvo Obce Nižné Ružbachy

III.3. Druh prijatia/schválenia SD, všeobecne záväzný právny predpis

- uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Nižné Ružbachy s následným vydaním Všeobecne záväzného nariadenia Obce Nižné Ružbachy, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce Nižné Ružbachy.

III.4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obec Nižné Ružbachy zabezpečila vypracovanie SoH SD podľa § 9 ods. 1 zákona EIA. SoH SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy vypracoval Ing. arch. Vladimír Ligus, Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov vo februári 2025.

SoH SD je vypracovaná formálne a obsahovo primerane podrobne k stupňu poznania riešeného územia a riešeného SD na úrovni územného plánu obce. SoH SD je vypracovaná v súlade s prílohou č. 5 zákona EIA. Obsahuje i hodnotenie vplyvov SD na územia Natura 2000, nie však formou tzv. primeraného hodnotenia vplyvov SD na územia Natura 2000 v zmysle určeného rozsahu hodnotenia.

Pri zisťovaní kladných a záporných vplyvov SD na jednotlivé zložky životného prostredia sa vychádzalo v SoH z jej analytickej časti, v ktorej je opis jednotlivých zložiek životného prostredia. Pri zisťovaní kladných a záporných vplyvov sa okrem environmentálneho hľadiska uplatnilo i hľadisko zdravotných rizík, narušenia pohody a sociálno-ekonomické hľadisko. Ťažiskové kapitoly obsahujúce opisné hodnotenie vplyvu SD a v ňom navrhovaných funkčných plôch/stavieb/činností na životné prostredie, sú súčasťou časti C, kapitoly III. SoH SD a táto kapitola je rozdelená do tematických podkapitol. V kapitole III. o hodnotení predpokladaných vplyvov SD je odhadovaná ich významnosť v 12 tematických podkapitolách a v 13. podkapitole je uvedené komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti.

1. Vplyvy na obyvateľstvo

V SoH SD je okrem iného konštatované, že návrh SD, v ktorom sú určené nové funkčné plochy pre bývanie (najmä lokality mimo ZUO: Za križom, Pod Kirbergom, Pod Holštínom, Renčava, Nad plotami, Nad pastinek a tiež lokality v t. č. ZUO), funkčné plochy pre občiansku vybavenosť (návrhom nových plôch športovísk, stravovacích zariadení, novou plochou pre kompostovisko a návrhom rekonštrukcie a dostavieb v súčasných areáloch občianskej vybavenosti), nové funkčné plochy pre rekreáciu a cestovný ruch (rozvoj súčasných areálov v lokalite Ružbašská Miľava a Komrovský potok, nový areál v lokalite Lazy, nové turistické trasy a cyklotrasy), plochy pre ekonomickú základňu obce (najmä nová plocha v lokalite Pod listím), plochy a objekty dopravnej infraštruktúry (najmä návrh preložky cesty I/77, návrhy chodníkov, miestnych komunikácií a verejných parkovísk), návrhy technickej infraštruktúry (prekládka úseku 22 kV elektr. vedenia, nové trafostanice) a činnosti súvisiace s hospodárením s vodami, obsahuje také riešenia, u ktorých nie je predpoklad rizika ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, rizika negatívnych sociálno-ekonomických dopadov alebo významného narušovania pohody, komfortu a kvality života obyvateľov obce. Návrh SD obsahuje práve také riešenia, ktorými budú skvalitnené ekonomické, sociálne a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo a bude skvalitnená i pohoda, komfort a kvalita bývania obyvateľov obce (napr. návrh obecného vodovodu, preložka cesty I/77). Pri hodnotení vplyvov zámerov návrhu SD na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku je konštatované, že vplyvy na obyvateľstvo možno hodnotiť v rozsahu od pozitívnych po mierne negatívne vplyvy a ako vplyvy priame i nepriame, kumulatívne. Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok (kvality a komfortu bývania) obyvateľov nastane len pri realizácii stavebnej činnosti navrhnutých zámerov, a to zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamena zvýšené riziko pre obyvateľstvo.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

V rámci katastrálneho územia Nižné Ružbachy sa na úrovni súčasných informácií dostupných pri tvorbe územného plánu nepredpokladá, že by realizácia navrhovaných stavieb a činností mala mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie a geodynamické javy. Do návrhu územného plánu obce Nižné Ružbachy je prevzatý z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN PSK, 2019) návrh preložky cesty I. triedy č. 77. Niektoré úseky preložky cesty I/77 sú situované do plôch s evidovanými svahovými deformáciami (potenciálne zosuvy). Realizácii preložky cesty I/77 bude predchádzať jej dôsledná predprojektová a projektová príprava vrátane samostatného posudzovania vplyvov tejto navrhovanej činnosti na životné prostredie v zmysle zákona EIA. Z takéhoto posúdenia, na základe projektovej dokumentácie, vyplynú konkrétne opatrenia na minimalizáciu prípadných významných vplyvov na horninové prostredie a geodynamické javy. Návrh trasy preložky cesty I/77 bol už posudzovaný v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu – ÚPN PSK (proces posudzovania v rokoch 2015 - 2017), ktorý túto preložku neidentifikoval ako návrh s významným negatívnym vplyvom.

Zásahom do geomorfológie územia bude realizácia zátopovej plochy pred haťou MVE Ružbašská Milava po kótu 550,50 m n.m. Úprava terénu pre vytvorenie zátopovej plochy si vyžiada odčistenie väčšieho množstva štrkových sedimentov v nive rieky Poprad. Zábery týchto plôch mimo vlastného koryta Popradu budú realizované na TTP, nie na lesných pozemkoch. Zámer MVE Ružbašská Milava resp. zmeny na už zrealizovanej stavbe MVE boli predmetom zisťovacieho konania podľa postupov zákona EIA (zisťovacie konanie v roku 2013) a jeho výsledky boli podkladom pre povolenie stavby a jej zátopovej plochy.

Pri ostatných návrhoch nových funkčných plôch určených na zástavbu a ostatných činností, ktoré vyplývajú z návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy sa nepredpokladá, že budú realizované také individuálne rozsiahle povrchové stavby alebo podpovrchové stavby, ktoré by vyžadovali zásadný zásah do horninového prostredia alebo spôsobili významnú zmenu v geomorfologických pomeroch územia.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne evidované aktívne zosuvy. T.č. zastavané územie obce patrí z hľadiska stability svahov prevažne do rájónu potenciálne nestabilného územia s identifikovanými plochami potenciálnych zosuvov. Navrhované funkčné plochy bytovej zástavby nezasahujú do plôch potenciálnych zosuvov. Na okraji evidovanej potenciálnej svahovej deformácie (zosuvu) je navrhnutá funkčná plocha priemyselnej výroby a skladov. V teréne je však táto funkčná plocha navrhovaná už mimo vlastného svahu na terénnej terase.

Vo všeobecnosti sú potenciálne nestabilné územia podmiennečne vhodné až nevhodné pre výstavbu. Pred realizáciou výstavby na takýchto plochách bude potrebné vykonať tu podrobný inžinierskogeologický prieskum prípadne zabezpečiť inžinierskogeologický posudok a v rámci preventívnych opatrení sa zamerať na racionálne rozmiestnenie objektov navrhovaných na svahu, na vhodné riešenie výkopov a násypov, ako i na hĺbku a spôsob zakladania objektov. Rovnako bude nevyhnutné zabezpečiť nezastavané časti lokalít v tomto území v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom.

V riešenom katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nenachádzajú dobývacie priestory vyhradených nerastov, ani nie sú vytýčené chránené ložiskové územia a prieskumné územia. Z toho hľadiska sú vplyvy na vyhradené nerastné suroviny vylúčené. K odčisteniu nevyhradeného nerastu – štrku, príde v lokalite Ružbašská Milava v súvislosti s realizáciou zátopovej plochy s hladinou maximálnej zátopy na kóte 550,5 m n. m.

Vplyvy návrhov vyplývajúcich z ÚPN obce Nižné Ružbachy na horninové prostredie a geodynamické javy, okrem stavby I/77, možno hodnotiť ako vplyvy lokálne a len mierne negatívne. Pre stavbu preložky I/77 bude musieť byť vykonané samostatné posudzovanie jej vplyvov na životné prostredie, pričom v tejto etape (etapa posudzovania strategického dokumentu)

sa nepredpokladá jej významný negatívny vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické javy.

3. Vplyvy na klimatické pomery

V súvislosti s novonavrhovanou výstavbou v rámci funkčných plôch určených na zástavbu sa nepredpokladajú zásadné zmeny v klimatických pomeroch riešeného územia a jeho okolia. Je všeobecne známe, že zväčšovaním zastavanej plochy na úkor voľnej krajiny resp. plôch, ktoré umožňujú prirodzené vsakovanie vody do pôdy, prichádza k prehrievaniu zemského povrchu a teda k postupnej a pozvoľnej zmene klímy a hrozbe sucha. V globálnom meradle takáto klimatická zmena už nastáva. Z dôvodu, aby boli vplyvy na lokálne klimatické pomery čo najmenšie, je potrebné minimalizovať zastavanosť stavebných pozemkov a pri realizácii spevnených plôch využívať priepustné povrchy a zlepšiť hospodárenie so zrážkovou vodou.

Na základe realizácie niektorých stavieb/činností navrhnutých územným plánom môžu nastať určité zmeny v mikroklimáte lokality vytvorenej zátopovej plochy pred MVE Ružbašská Miľava. Obdobne „mikrozmeny“ môžu nastať v lokalitách budovania poldrov a prehrádzok za účelom dočasného zadržania vody na Dlhom potoku. Tieto ovplyvnenia mikroklimátu nebudú zásadnej povahy.

Vplyvy na klimatické pomery je možné hodnotiť ako priame i sekundárne a dlhodobé, v škále od pozitívnych až po mierne negatívne.

4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolajú zásadné negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia. Nové lokality bývania budú napojené na plynové rozvody. V novo navrhutej ploche priemyselnej výroby a skladov sa nepredpokladá realizácia aktivít, ktorých prevádzka by mohla významne ovplyvniť kvalitu ovzdušia. V závislosti od typu a výmery jednotlivých prevádzok, tieto môžu byť podrobené samostatnému hodnoteniu ich vplyvov na životné prostredie v zmysle prílohy č.8 zákona EIA.

V súvislosti s vymiestnením cesty I/77 zo ZUO a vybudovania preložky tejto cesty mimo ZUO sa očakávajú pozitívne vplyvy na kvalitu ovzdušia v samotnej obci. Ani u ostatných návrhov v oblasti dopravy riešených územným plánom sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na kvalitu ovzdušia. Krátkodobé negatívne vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí realizovanej stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podloží.

Vplyvy je možné hodnotiť ako vplyvy priame i sekundárne, u väčšiny návrhov ako krátkodobé resp. dočasné a lokálne, a ako indiferentné, okrem stavby preložky cesty I/77, kde sa očakáva pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia priamo v sídle.

5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh ÚPN Nižné Ružbachy primárne nenavrhuje žiadne väčšie zásahy do vodného toku Poprad, ale v súlade s už existujúcimi projektovými dokumentáciami preberá už vypracovaný a schválený projekt zmeny existujúcej stavby na rieke Poprad - zmeny stavby MVE Ružbašská Miľava. Táto zmena stavby bola v roku 2013 predmetom zisťovacieho konania vedeného podľa zákona EIA a jeho výsledkom bol záver, že predmetná zmena stavby nebude mať významný negatívny vplyv na životné prostredie. Pre sfunkčnenie MVE je potrebné okrem iného dobudovať zátopovú plochu pre maximálnu prevádzkovú hladinu vymedzenú územným rozhodnutím na úrovni 550,5 m n.m.

Obdobne územný plán preberá preložku cesty I/77 z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá v riešenom katastrálnom území dva krát premostí rieku Poprad. T.č. nie sú k dispozícii žiadne bližšie technické podrobnosti o tejto preložke a uvedených premosteniach, a preto nie je možné identifikovať mieru zásahu do rieky Poprad. Stavba preložky cesty I/77 bude predmetom samostatného posudzovania jej vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA.

V ÚPN obce Nižné Ružbachy v súvislosti s riekou Poprad je tiež návrh na realizáciu dvoch výstupných a nástupných miest pre malé športové plavidlá. Priestor výstupných a nástupných miest bude situovaný na brehu rieky Poprad a nepredpokladá sa zásah do koryta toku alebo významná úprava jej brehov. Územný plán predpokladá i výstavbu plavebného kanálu pre malé športové plavidlá v rámci MVE Ružbašská Mil'ava, ktorého riešenie však nebude mať vplyv na vodné pomery a nebude žiadnou bariérou na toku. Pri predmetných návrhoch súvisiacich s korytom rieky sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na riekou Poprad.

Ďalším návrhom, zasahujúcim do vodných tokov sú návrhy vodozádržných prvkov (prehrádzok a poldra) na Dlhom potoku, ktorých cieľom je ochrana časti ZUO pred povodňovými vlnami v dôsledku prívalových dažďov. Konkrétne miesta prehrádzok však územný plán neurčuje. Ďalšie vodozádržné prvky (zasakovacie pásy) sú navrhnuté mimo vodných tokov, a to na poľnohospodárskej pôde na svahoch nad ZUO.

Do územia, ktoré je určené ako záplavové územie pri storočnej vode nie je v územnom pláne navrhnutá žiadna výstavba domov. Pri inom type prípadnej zástavby (komunikácie), si stavebník na vlastné náklady musí zrealizovať individuálne protipovodňové opatrenia svojej stavby.

Z viacerých hľadísk budovanie a následná existencia vodozádržných prvkov v krajine, vrátane realizácie zátopového územia pred haťou MVE Ružbašská Mil'ava po kótu 550,50 m n.m. bude pozitívnym prvkom v krajine v súvislosti s riešením nepriaznivých vplyvov klimatickej zmeny. Návrh územného plánu počíta s vybudovaním verejného obecného vodovodu, ktorý v obci absentuje. Zdrojom pitnej vody budú vodárenské zdroje využívané susednou obcou Vyšné Ružbachy (dva pramene), ktoré majú postačujúcu kapacitu i pre zásobovanie obce Nižné Ružbachy. V súvislosti so zrážkovými vodami návrh územného plánu rieši ich odvádzanie naďalej doterajším spôsobom. Čiastočne cez už vybudovanú cestnú kanalizáciu ale najmä systémom priekop do prírodných recipientov a tiež do navrhovaných zasakovacích pásov na príľahlých svahoch k ZUO. Jednou z podmienok pri realizácii novej výstavby, je v územnom pláne obce definovaná podmienka (záväzný regulatív) zadržania zrážkových vôd na vlastnom pozemku stavebníka vytvorením vyhovujúceho vodozádržného opatrenia – retenčnej nádrže.

V súvislosti s odvádzaním splaškových vôd územný plán počíta s vybudovaním nových vetiev splaškovej kanalizácie v lokalitách novej zástavby. Splaškové vody budú naďalej odvádzané do ČOV Nižné Ružbachy, ktorá má dostatočnú kapacitu i pre návrhové obdobie územného plánu. Len izolované lokality so zástavbou (hospodársky dvor, rekreačné oblasti) musia riešiť splaškové vody domovými ČOV alebo žumpami.

Vplyvy návrhu riešenia územného plánu na vodné pomery ako celku budú teda rozmanité, väčšinou pozitívne vplyvy (spomalenie odtoku vody v tokoch, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia, využívanie kapacity existujúcej ČOV, využívanie existujúcich t.č. využívaných vodárenských zdrojov) a v závislosti od povahy zámeru sa budú prejavovať rôznou intenzitou prevažne pozitívnych vplyvov a dlhodobých vplyvov na životné prostredie.

6. Vplyvy na pôdu

Návrh ÚPN obce Nižné Ružbachy rieši zábery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu novej zástavby a ostatných navrhovaných aktivít, nenavrhuje žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy. Plochy na zastavanie sú navrhnuté prevažne na pôdach nadväzujúcich na ZUO. Realizácia činností a stavieb na nových funkčných plochách bude mať mierny negatívny vplyv na pôdy a to v súvislosti so znižovaním výmeru poľnohospodárskej pôdy v rámci katastrálneho územia Nižné

Ružbachy. Tieto plošné zábery budú komplexne štatisticky vyhodnotené v tabuľkovom prehľade o odňatí poľnohospodárskej pôdy až po prerokovaní návrhu územného plánu a po zapracovaní pripomienok dotknutých subjektov. V tejto etape je možné konštatovať, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú vykonané prevažne v kategórii TTP a tiež orná pôda. Budú realizované na plochách s BPEJ v skupine kvality 6 – 9, teda aj v skupine chránených pôd pred ich nepoľnohospodárskym použitím v obci Nižné Ružbachy v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z.. Prevažná väčšina nových funkčných plôch je na plochách s BPEJ kvality 9 a len minimálne budú zabraté plochy s BPEJ kvality 6. Viaceré návrhy novej zástavby sú situované do vymedzených pôdných blokov – LPIS.

Nové funkčné plochy bývania nie sú navrhnuté do územia so sklonom svahu vyšším ako 10°. Na svahoch s väčším sklonom je navrhnutá len funkčná plocha pre sezónne športy (lyžiarsky areál) v lokalite Lazy. Ohrozenosť pôdy vodnou eróziou sa môže na tomto svahu prejaviť len v prípade, že príde k odstráneniu vegetačného krytu, čo sa v priestore lyžiarskeho svahu pri jeho prevádzkovaní neočakáva. Návrhom, ktorý si vyžiada najväčší záber pôdy, najmä poľnohospodárskej, je stavba preložky cesty I/77, ktorá prechádza naprieč celým riešeným územím a vyžiada si i rozsiahly objem zemných prác.

V súvislosti s navrhovaným riešením územného plánu sa nepredpokladá kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

V poľnohospodárskej krajine sa bude pokračovať v doterajšom spôsobe využívania ostatnej ornej pôdy a ostatných TTP, rovnako tak lesnej pôdy. Ochranu pôdy na TTP a časti ornej pôdy zabezpečujú i pravidlá obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, ktoré vyplývajú z užívania pôdy zaradenej do pôdných blokov v rámci systému LPIS a ochranu lesnej pôdy zabezpečuje program starostlivosti o lesy.

Vplyvy návrhu územného plánu na výmeru doterajšieho pôdneho fondu budú priame a trvalé. Súhrnne možno konštatovať, že vplyvy na pôdny fond budú prevažne len mierne negatívne, a ojedinele potenciálne lokálne stredne významné (ak príde k nevhodnému obnaženiu pôdneho horizontu). Budú tiež priame, krátkodobé počas výstavby (erózne procesy) a trvalé vo vzťahu k úbytku plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy ako i na migračné trasy

V podstate každý jeden zásah do pôvodných prírodných pomerov môže znamenať ovplyvňovanie fauny a flóry. Významnejšie spoločenstvá flóry a fauny vrátane chránených druhov sa viažu na plochy vymedzené ako chránené územia a prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). Všeobecne sa podľa SoH SD očakáva, že navrhované riešenie územného plánu nebude mať významne negatívne vplyvy na faunu a flóru.

V rámci záberov poľnohospodárskej pôdy nie sú na pozemkoch dotknutých novými funkčnými plochami t.č. orgánom a organizáciou ochrany prírody evidované žiadne konkrétne miesta s výskytom chránených rastlín okrem možného výskytu chránených rastlinných druhov v prírodných biotopoch európskeho významu. Poľnohospodárska plocha všeobecne je potravným a pobytoým biotopom rôznych druhov fauny, ktorá však migruje.

V návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy sú navrhované i plochy/činnosti mimo t.č. ZUO, u ktorých je predpoklad, že môžu mať mierne negatívny vplyv na štandardné životné podmienky fauny a flóry, možno ich vyhodnotiť ako mierne negatívne, nepriame a prevažne krátkodobé. V celom riešenom území je potrebné konkrétnu realizáciu aktivít vo vzťahu k faune plánovať tak, aby neboli podstatne narušené niektoré cykly, ako napr. neresenie, hniezdenie, vyváždzanie a výchova mláďat.

Migračné trasy nadregionálnej, regionálnej a tiež miestnej úrovne u terestrických živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním) nebudú plánovanými zámermi podstatne narušené, ak sa pri veľkých stavbách (preložka cesty I/77) vyšpecifikujú a následne zrealizujú zmierňujúce opatrenia

pre udržanie konektivity krajiny v súvislosti s migráciou fauny (napr. budovanie rôznych typov ekoduktov). Cez riešené katastrálne územie prechádza niekoľko významných migračných koridorov terestrických a hydrických rôznej hierarchickej úrovne. Ako už bolo vyššie uvedené, preložka cesty I/77 je návrh stavby, ktorý bol prevzatý z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN PSK, 2019. Tento návrh bude musieť prejsť procesom posudzovania jeho vplyvov na životné prostredie vrátane jeho vplyvu na územia Natura 2000, cez ktoré prechádza, v ktorom bude musieť byť vyhodnotený i vplyv tejto trasy na migračný koridor veľkých šeliem (západná časť katastrálneho územia Nižné Ružbachy v údolí rieky Poprad). V etape predprojektovej prípravy a projektovej dokumentácie preložky cesty I/77, vrátane procesu posudzovania celej stavby na životné prostredie, budú potrebné osobitné konzultácie technického riešenia cesty v tomto kritickom úseku za účelom realizácie novej stavby tak, aby bola zabezpečená dostatočná konektivita migračného koridoru medzi Spišskou Magurou a Levočskými vrchmi (návrh vhodných ekoduktov).

Ostatné terestrické koridory, ktoré využívajú cicavce a stepné druhy avifauny nebudú návrhmi územného plánu významne negatívne dotknuté, pretože využívanie priestoru na migráciu zveri nie je viazané na úzke koridory/priestory či už v lesnej krajine alebo v poľnohospodárskej krajine. V krajine riešeného katastrálneho územia nevzniknú, okrem vyššie spomínanej preložky cesty I/77, žiadne nové výrazné bariéry, ktoré by významne ovplyvnili doterajšiu migráciu terestrických živočíchov.

Významným hydrickým migračným koridorom je rieka Poprad. Na tomto migračnom koridore nie sú plánované také bariéry, ktoré by prerušili konektivitu hydrického koridoru resp. je možné využiť také technické riešenie pri realizácii navrhovaného plavebného kanálu pre malé športové plavidlá, ktoré nebude bariérou v migrácii vodných živočíchov.

Zámery návrhu územného plánu budú realizované prevažne na plochách poľnohospodárskej pôdy, najmä na pozemkoch TTP, kde sa nachádzajú i plochy prírodných biotopov. Návrhy len čiastočne zasiahnu plochy t.č. evidovaných prírodných biotopov európskeho významu, napr. plochy travinno-bylinných plôch prírodných biotopov európskeho významu (Nížinné a podhorské kosné lúky - Lk1, 6510). Tento typ biotopu je pomerne rozšírený. V súvislosti s jeho záberom sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na stav tohto biotopu. Ostatné plochy prírodných biotopov na poľnohospodárskej pôde nebudú návrhom územného plánu významne plošne dotknuté, prípadne len veľmi okrajovo, bodovo alebo líniovo. Návrhom územného plánu môžu byť do určitej miery dotknuté prírodné biotopy tečúcich riek, ktoré sa nachádzajú pozdĺž toku Popradu v lokalite schválenej stavby MVE Ružbašská Miľava pri realizácii zátopovej plochy MVE Ružbašská Miľava. Plochy lesných prírodných biotopov na lesných pozemkoch nebudú priamo dotknuté žiadnym z návrhov územného plánu. Budú dotknuté len okrajovo a nepriamo, a to v Levočských vrchoch návrhom dostavby chat v rekreačnej lokalite Komrovský potok a návrhom plochy sezónnych športov v lokalite Lazy. Tieto dve navrhované funkčné plochy, navrhnuté na pozemkoch TTP, len z malej časti priamo hraničia s lesnými porastami.

Ochrana plôch prírodných biotopov či už európskeho alebo národného významu sa má zabezpečovať prostredníctvom informácií o ich výskyte sprostredkovaná stavebníkovi/investorovi orgánom ochrany prírody v etape územného konania (vymedzenie jeho plošnej hranice). Pri vyhodnotení situácie tak, že návrh činnosti poškodzuje alebo zničí prírodný biotop, je možná realizácia činnosti len na základe rozhodnutia – súhlasu orgánu ochrany prírody a uložením prípadných opatrení na kompenzáciu negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na dotknutý biotop.

MŽP SR, ako orgán štátnej správy ochrany prírody, vo svojom stanovisku, vydanom v etape prerokovania SoH SD, vyjadrilo názor, že u navrhovanej výstavby rozhladne na navrhovanej funkčnej ploche rekreácie v lokalite Zámoček situovanej v nadregionálnom biokoridore, nie je možné vylúčiť kumulatívny vplyv na chránené živočíchy v dôsledku realizácie i ďalších stavieb,

zasahujúcich do nadregionálneho biokoridoru, a preto požaduje návrh rozhládne vypustiť z územného plánu. Bližšie vyhodnotenie tejto pripomienky vid' nižšie v bode 9 *Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)*; str. 15-16.

8. Vplyvy na krajinu - štruktúru a využitie krajiny, scenéria krajiny

Realizáciou zámerov navrhovaného riešenia územného plánu vzniknú v krajine nielen nové prvky jej štruktúry (napr. poldre, zasakovacie pásy, premostenia tokov a údolí novou trasou cesty I/77, lyžiarsky areál so zázemím), najmä však príde k zmene výmery plôch druhov pozemkov v štruktúre krajiny.

Zväčšené budú najmä zastavané plochy bývania, a to najmä v nadväznosti na súčasne zastavané územie obce, s ktorým budú vytvárať jeden kompaktný celok. Okrem nárastu plôch s funkčným využitím bývania, budú mimo t.č. ZUO zväčšené i plochy rekreácie a cestovného ruchu (chatová výstavba), navrhnuté nové plochy priemyselnej výroby a skladovania, plocha sezónnych športov a plocha ovocného sadu. Navrhované sú i nové cyklotrasy a objekt vodojemu. Premiestnené do nových trás budú cesta I/77 ako i elektrické vedenie 22 kV. Pri MVE Ružbašská Mil'ava vznikne väčšia zátopová plocha, na Dlhom potoku má byť vybudovaný polder a prehrádzky a v okolí sídla vo svahoch sú navrhované vodozádržné opatrenia – zasakovacie pásy.

Tieto návrhy zmenia krajinný obraz a krajinnú scenériu. Z týchto návrhov budú však v krajinejšej štruktúre vnemovo výraznejšie pôsobiť teleso novej trasy cesty I/77 a jej mostné objekty, ktoré budú pozorovateľné ako nové dominanty na nivnej rovine a v pahorkatinovom morfolofickom stupni. K výraznejším zmenám možno priradiť i vytvorenie plošnej zátopy pri MVE Ružbašská Mil'ava a návrh rekreačného areálu v spojení s lyžiarskym strediskom v lokalite Lazy. Všetky ostatné návrhy územného plánu nebudú mať významnejšie vnemové pôsobenie v rámci krajinného obrazu.

V štruktúre poľnohospodárskej krajiny z hľadiska druhovej skladby pozemkov (využívania pozemkov) príde k úbytku plôch ornej pôdy a TTP, čím prichádza zároveň k návrhu na zväčšenie plochy ZUO. V štruktúre lesnej krajiny nenastanú žiadne takéto zmeny, keďže nepríde k žiadnemu vyňatiu lesnej pôdy.

Prípadné negatívne vplyvy na scenériu krajiny a na prezentáciu kultúrnych pamiatok, ktoré by mohli vzniknúť napr. nevhodným umiestňovaním reklamných zariadení, je možné eliminovať/regulovať v povoloavacom procese, a to najmä podmienkami stanovísk/súhlasov dotknutých orgánov štátnej správy napr. orgánu ochrany pamiatkového fondu. Celkovo je možné vplyvy na krajinu, jej štruktúru a scenériu vyhodnotiť ako priame a sekundárne, trvalé, málo až stredne významné vplyvy.

9. Vplyvy na chránené územia vrátane území Natura 2000 a na prvky územného systému ekologickej stability

V riešenom katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nachádzajú dve chránené územia zriadené podľa zákona č. 543/2002 Z.z., ktoré sú chránenými územiami v rámci európskej sústavy chránených území - Natura 2000. Ide o územie európskeho významu Stredný tok Popradu (kód Natura 2000: SKUEV0951) a chránené vtáčie územie - CHVÚ Levočské vrchy (kód Natura 2000: SKCHVU 051).

Návrh ÚPN obce Nižné Ružbachy rieši/prezentuje i také návrhy, ktoré sú situované do území európskej sústavy Natura 2000 resp. do ich blízkosti.

Do návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy bol z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN PSK (2019) povinne prevzatý návrh preložky cesty I/77 a v územnom pláne obce bola poloha preložky len precizovaná. Do návrhu územného plánu obce bol tiež prevzatý stav stavby MVE Ružbašská Mil'ava. Táto stavba bola povolená už dávnejšie – územné rozhodnutie – 1995, stavebné povolenie - 2000, zmena stavby pred dokončením – 2013. Stavba je už zrealizovaná

okrem vytvorenia zátopovej plochy s maximálnom prevádzkovou hladinou 550,5 m n.m. pred haťou MVE.

Ostatné návrhy nových funkčných plôch a iných aktivít/činností riešených v ÚPN obce Nižné Ružbachy sú návrhy, ktoré vzišli v procese prípravy a tvorby územného plánu (napr. návrh rekreačného areálu v lokalite Lazy, výstavba ďalších rekreačných objektov v existujúcom rekreačnom areáli Komrovský potok, návrhy výstupných a nástupných miest pre malé športové plavidlá a návrh plavebného kanálu pre tieto plavidlá).

V SoH SD je konštatované, že návrh SD nebude mať významný negatívny vplyv na dotknuté územia Natura 2000. K takémuto záveru dospela SoH na základe všeobecne dostupných informácií o výskyte chránených druhov a biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0951 Stredný tok Popradu a CHVÚ Levočské vrchy (napr. informácie zo stanovísk organizácie ochrany prírody, informácie z Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy, informácie z www.biomonitring.sk). V SoH SD sú tiež navrhnuté všeobecné opatrenia na minimalizáciu vplyvov stavieb/činností na prírodu a na predmet ochrany dotknutých lokalít Natura 2000.

Vzhľadom k tomu, že v SoH SD absentovalo tzv. primerané hodnotenie vplyvu SD na územia Natura 2000 vypracované autorizovanou osobou v zmysle Metodiky hodnotenia vplyvov plánov a projektov ma územie sústavy Natura 2000 v SR, orgán ochrany prírody (MŽP SR) považuje závery SoH SD vo veci vplyvu rekreačného areálu v lokalite Lazy na CHVÚ Levočské vrchy za nedostatočne vyhodnotené a žiada uplatniť princíp predbežnej opatrnosti a túto rekreačnú lokalitu z návrhu územného plánu vylúčiť. K ostatným návrhom funkčných plôch/stavieb/činností súvisiacich s územiami Natura 2000, nemalo MŽP SR pripomienky.

Po vylúčení návrhy rekreačného areálu z návrhu riešenia ÚPN obce Nižné Ružbachy je teda možné konštatovať, že upravený SD nebude mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany a integritu

Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

V riešenom katastrálnom území Nižné Ružbachy je vymedzených niekoľko prvkov ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni podľa dokumentácie R-ÚSES okresu Stará Ľubovňa (2019) a sú navrhnuté i reálne prvky ÚSES na miestnej úrovni.

Zámery obsiahnuté v navrhovanom riešení ÚPN obce Nižné Ružbachy sa dotknú len vymedzených biokoridorov na nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni (napr. návrhom preložky cesty I/77, návrhom cyklistických trás, návrhom výstupných a nástupných miest pre malé športové plavidlá, realizáciou zátopovej plochy MVE Ružbašská Miľava, časťou návrhu rekreačného areálu v lokalite Lazy a v lokalite Ružbašská Miľava, návrhom vodozádržných opatrení na Dlhom potoku).

Vplyvy týchto návrhov na funkciu dotknutých prvkov ÚSES sú v SoH SD vyhodnotené ako nepriame, dočasné počas realizácie stavieb, trvalé počas prevádzky stavieb a len s minimálnymi negatívnymi vplyvmi, ktoré nemajú vplyv na funkčnosť prvkov ÚSES.

Vzhľadom na rozsah navrhovaných stavieb a ich rozloženie v území ako i skutočnosť, že investor stavieb situovaných do migračných biokoridorov má zákonnú povinnosť použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť územia (§ 4 zákona č. 543/2002 Z.z.), neočakáva sa významný negatívny vplyv na funkčnosť dotknutých prvkov ÚSES. Vplyv je v SoH SD identifikovaný ako krátkodobý počas výstavby a počas prevádzky ako minimálne negatívny.

V stanovisku orgánu štátnej správy ochrany prírody (MŽP SR), vydanom v etape prerokovania SoH SD, je požiadavka na vypustenie návrhu rozľadne lokalizovanej na funkčnej ploche rekreácie v nadregionálnom biokoridore (NRBk3) v západnej časti katastrálneho územia v lokalite Zámociek z návrhu územného plánu, a to z dôvodu realizácie i ďalších aktivít

v regionálnom biokoridore, kedy „nie je možno vylúčiť kumulatívne ovplyvnenie chránených živočíchov“, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania a výchovy mláďat v tomto území. Spracovateľ odborného posudku nenamieta, že v nadregionálnom biokoridore sa vzhľadom k jeho šírke a dĺžke kumulujú rôzne typy vplyvov nielen na chránené živočíchy ale na všetky živočíchy. Namieta však voči tomu, že by výstavba bodového objektu rozhladne prispievala významnou a zásadnou mierou k tomuto kumulatívne vplyvu a spôsobila by významný negatívny vplyv na chránené živočíchy. Výstavba bodového objektu rozhladne nemôže významne negatívne ovplyvniť migračnú funkciu biokoridoru ani potravinovú základňu živočíchov. Výstavbu rozhladne je možné riešiť reguláciou času jej výstavby (mimo obdobia hniezdenia, rozmnožovania a výchovy mláďat) a na základe monitoringu/výskumu pred vypracovaním jej projektovej dokumentácie, určiť konkrétne miesto jej výstavby tak, aby jej umiestnenie nezasiahlo žiadne zistené hniezdne biotopy a reprodukčné biotopy (brlohy, nory).

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V riešenom katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nachádzajú kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu a nenachádzajú sa tu žiadne pamiatkovo chránené územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny). Podľa Centrálnej evidencie archeologických nálezísk sa tu nachádza tiež evidované archeologické nálezisko a podľa Krajského pamiatkového úradu Prešov sú tu určené i územia s predpokladanými archeologickými nálezmi.

Návrh ÚPN obce Nižné Ružbachy rešpektuje národné kultúrne pamiatky a tiež archeologické nálezisko ako i územia s predpokladanými archeologickými nálezmi. Tieto sú vyznačené vo výkresovej časti územného plánu. Nové archeologické nálezy môžu byť objavené počas výstavby objektov vyplývajúcich so zámerov návrhu územného plánu obce.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom v procese prerokovania stavebného zámeru a v konaní o stavebnom zámere zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk a archeologických nálezov a aj tých, ktoré sú náhodne zistené i mimo plôch archeologických lokalít.

V SoH SD je konštatované, že sa neočakávajú žiadne vplyvy návrhov územného plánu na archeologické nálezy a archeologické náleziská a objekty pamiatkového fondu.

Spracovateľ odborného posudku, vychádzajúc zo stanoviska orgánu ochrany pamiatkového fondu doručeného v etape prerokovania SoH SD, konštatuje, že je vhodné upresniť tento záver tak, že sa neočakávajú žiadne významné negatívne vplyvy. Ak by pri realizácii/uskutočňovaní konkrétneho projektu stavby/činnosti bola miera vplyvu na archeologické nálezy a archeologické náleziská a objekty pamiatkového fondu identifikovaná tak, že ohrozuje tieto chránené objekty, orgán štátnej správy ochrany pamiatok má právo svojím administratívnym aktom v procese schvaľovania projektového zámeru alebo v povolení konaní takéto stavby/činnosti (napr. i umiestňovanie reklamných zariadení) regulovať podmienkami ich realizácie resp. ich neodsúhlasíť.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská

V katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nenachádzajú žiadne evidované významné paleontologické náleziská.

12. Iné vplyvy

V procese hodnotenia SD neboli iné vplyvy identifikované.

III.5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Pre vypracovanie odborného posudku k SoH SD a k vlastnému SD - ÚPN obce Nižné Ružbachy bol príslušným orgánom EIA – OÚ Stará Ľubovňa listom č. OU-SL-OSZP-

2025/005984-021 zo dňa 13.06.2025 v zmysle § 13 zákona EIA určený spracovateľ odborného posudku - RNDr. Marta Makarová, ktorá je zapísaná ako fyzická osoba v Zozname odborne spôsobilých osôb MŽP SR pod č. 512/2010/OHPV podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „spracovateľ odborného posudku“) v odbore 2y - ochrana prírody, v oblasti 3o - územný rozvoj a územné plánovanie.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval posudok SoH SD vrátane jeho povinnej prílohy (návrhu záverečného stanoviska z posudzovania SD) v súlade s § 13 ods. 10 a 11 v spojení s § 14 zákona EIA, a to na základe predloženej SoH SD (marec 2025); Ing. arch. Vladimír Ligus), vlastného návrhu SD –ÚPN obce Nižné Ružbachy (február 2025, Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov, hlavný riešiteľ Ing. Arch. Vladimír Ligus), na základe doručených stanovísk k SoH SD od dotknutých subjektov a záznamu z verejného prerokovania (05.05.2025), na základe konzultácií so spracovateľom SoH, s obstarávateľom SD (Obec Nižné Ružbachy), príslušným orgánom EIA - OÚ Stará Ľubovňa, s orgánom štátnej správy územného plánovania, na základe terénnej obhliadky, získaných informácií o prírodných pomeroch dotknutého územia a na základe odborných vedomostí a poznatkov o z posudzovania vplyvov na životné prostredie a územného plánovania.

Z hľadiska úplnosti predloženej SoH SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy spracovateľ odborného posudku konštatoval, že SoH SD je vypracovaná v štruktúre, ktorú určuje zákon a po obsahovej stránke v nej uvedené informácie poskytujú primeranú údajovú databázu základných charakteristík dotknutého územia ako i dostatočný obraz o hodnotenom SD. V SoH SD je vyhodnotený i vplyv SD na územie európskej sústavy chránených území Natura 2000, avšak nie formou tzv. primeraného hodnotenia vplyvov SD na územia Natura 2000 spracované autorizovanou osobou, ktorého vypracovanie bolo stanovené príslušným orgánom EIA v rozsahu hodnotenia pre vypracovanie SoH SD. Ostatné požiadavky, ktoré boli k vypracovaniu SoH SD stanovené v rozsahu hodnotenia sú v SoH SD primerane akceptované. Žiadnemu prvku SD v žiadnom čiastkovom hodnotení vplyvu na zložku životného prostredia v SoH SD nebola priradená hodnota veľmi významného negatívneho vplyvu.

Niektoré čiastkové závery o miere vplyvu navrhovaných funkčných plôch/stavieb/činností na biotickú zložku životného prostredia prezentované v SoH SD nie sú v súlade s názorom dotknutého orgánu štátnej správy ochrany prírody (MŽP SR). V procese prerokovania SoH SD dotknutý orgán štátnej správy ochrany prírody (MŽP SR) vo svojom stanovisku konštatoval, že v SoH SD absentuje tzv. primerané hodnotenie vplyvu SD na územia Natura 2000 v zmysle Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (2023, ŠOP SR Banská Bystrica), ktorého vypracovanie požadoval. Na základe tejto skutočnosti malo MŽP SR ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany prírody výhrady voči vyhodnoteniu vplyvu SD na CHVÚ Levočské vrchy v SoH SD a žiadalo v súlade s princípom, predbežnej opatrnosti z návrhu územného plánu vypustiť rekreačný areál v lokalite Lazy, ktorý plošne svojimi viacerými funkčnými plochami zasahuje do CHVÚ Levočské vrchy. MŽP SR malo tiež námietky voči vyhodnoteniu vplyvu návrhu stavby rozhľadne na navrhovanej funkčnej ploche rekreácie v lokalite Zámoček v nadregionálnom biocentre NRBk3 v 1. stupni územnej ochrany mimo chránených území, pričom namietalo, že nie je možné vylúčiť kumulatívne ovplyvnenie chránených živočíchov, najmä v ich období hniezdenia, rozmnožovania a výchovy mláďat v tomto území. Z tohto dôvodu žiadalo vypustenie stavby rozhľadne z územného plánu. K ostatným záverom SoH SD nemal orgán štátnej správy ochrany prírody pripomienky.

Posúdenie SoH SD je obsahom odborného posudku vypracovaného odborne spôsobilou osobou v zmysle § 13 ods.10 zákona EIA v nasledovnej štruktúre:

- vyhodnotenie úplnosti správy o hodnotení SD;
- vyhodnotenie stanovísk dotknutých subjektov podľa § 12 zákona EIA;
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov SD na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia;
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií;
- vyhodnotenie variantov riešenia SD;
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov SD

a v súlade s § 13 ods.11 zákona EIA je prílohou odborného posudku návrh záverečného stanoviska podľa § 14 zákona EIA.

V návrhu záverečného stanoviska spracovateľ odborného posudku odporúča pokračovať v spracovaní návrhu SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy a územný plán upraviť a doplniť v zmysle opatrení uvedených v kapitole VI.3. *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

III.6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Príslušný orgán EIA - OÚ Stará Ľubovňa po doručení SoH SD a návrhu SD - ÚPN obce Nižné Ružbachy zverejnil v súlade s § 10 ods. 2 zákona EIA pre verejnosť oba dokumenty na webovom sídle MŽP SR (dňa 16. 04. 2025) a oba dokumenty v súlade s § 10 ods.3 zákona EIA doručil na zaujatie stanoviska dotknutým subjektom procesu posudzovania SD:

- schvaľujúcemu orgánu
 - obec Nižné Ružbachy
- dotknutému orgánu verejnej správy
 - na úseku geológie - MŽP SR, sekcia geológie
 - na úseku ochrany prírody - MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny
 - na úseku ochrany pamiatok - Krajský pamiatkový úrad Prešov
 - na úseku dopravy - Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Prešovský samosprávny kraj, odbor dopravy
 - na úseku ochrany pôdy - Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov
 - na úseku ochrany lesa - Okresný úrad Stará Ľubovňa, pozemkový a lesný odbor,
 - na úseku ochrany vôd – Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku ochrany ovzdušia - Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku odpadového hospodárstva - Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku banskej správy - Obvodný banský úrad Košice
 - na úseku územného plánovania - Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Prešov
 - na úseku protipožiarna ochrany – Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Starej Ľubovni
 - na úseku veterinárnej starostlivosti – Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa

- na úseku verejného zdravotníctva – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Stará Ľubovňa
- na úseku obrany štátu - Ministerstvo obrany SR
- na úseku ochrany obyvateľstva – Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor krízového riadenia
- na úseku civilného letectva - Dopravný úrad, Letisko M.R. Štefánika
- dotknutý orgán vyššej územnej samosprávy na úseku územného plánovania - Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor strategického rozvoja, oddelenie územného plánovania a životného prostredia
- dotknutej obci:
 - Obec Vyšné Ružbachy
 - Mesto Podolíne
 - Obec Lomnička
 - Obec Forbasy
 - Obec Lacková

a oba dokumenty s požiadavkou o zaujatie stanoviska doručil tiež právnickej osobe:

- Slovenský pozemkový fond, Bratislava

Príslušnému orgánu EIA – OÚ Stará Ľubovňa v určenej lehote (do 21 dní od doručenia SoH SD) doručilo svoje stanoviská podľa § 12 zákona EIA 10 oslovených dotknutých subjektov. Po zákonom stanovenej lehote doručilo svoje stanovisko Ministerstvo životného prostredia SR ako orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny.

Poznámka: Podľa § 12 ods.3 zákona EIA „Na stanovisko doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 nemusí príslušný orgán prihliadať.“

Verejnosť v procese pripomienkovania SoH SD nezaslala žiadne písomné stanovisko.

Doručené písomné stanoviská - pripomienky od dotknutých orgánov verejnej správy (orgánov štátnej správy a samosprávy):

S-1 Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geológie a štátnej geologickej správy, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava; stanovisko č. 9949/2025-5.1, 22921/2025 z 25.04.2025

Ministerstvo vo svojom stanovisku uviedlo analytické informácie:

1. „V katastrálnom území obce Nižné Ružbachy (ďalej len „predmetné územie“) je evidovaná skládka odpadov tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
2. V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt potenciálnych zosuvov. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií. Hodnotené územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií. Aktivizácia svahových deformácií je možná vplyvom prírodných pomerov alebo negatívnymi antropogénnymi faktormi, resp. ich kombináciou.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: <http://apl.geology.sk/atlassd/> a <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

3. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

4. V predmetnom území sú evidované geotermálne útvary podzemných vôd v podobe puklinovokrasových vôd karbonátov stredného a vrchného triasu tektonickej jednotky fatrika.

Ministerstvo tiež uviedlo:

Podľa § 20 ods. 3 zákona geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:

- a) výskyt potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.
- b) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 57/2024 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vyhodnotenie stanoviska:

Ministerstvom uvedené analytické informácie sú už primerane zohľadnené vo vlastnom SD, uvedené sú v sprievodnej správe SD a vykreslené vo výkresovej časti SD a boli vzaté do úvahy i v SoH SD pri hodnotení vplyvov SD na životné prostredie. Skládka odpadov je už v riešenom území sanovaná. Texty o predmetných rizikách pre stavebné využitie územia sú v podobe primeranej potrebám územného plánu ako nové opatrenia uvedené i v kapitole VI.3 *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu* a následne budú doplnené i do záväznej časti UPN obce Nižné Ružbachy.

S-2 Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 15 Bratislava;
stanovisko č. 14230/2025/ROP-005-N/31874 z 29.04.2025

Dopravný úrad ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva okrem iného uviedol, že žiada rešpektovať stanovisko k návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy č. 14230/2025/ROP-003-N/31804 z 25. 04. 2025, ktoré zaslal úrad priamo obci Nižné Ružbachy v etape prerokovania návrhu ÚPN obce a v ktorom žiadal do návrhu ÚPN obce dopracovať obmedzenia určené ochranným pásmom leteckého pozemného zariadenia – okrskový prehľadový rádiolokátor TAR nachádzajúci sa na letisku Poprad – Tatry.

V stanovisku č. č. 14230/2025/ROP-003-N/31804 z 25. 04. 2025 Dopravný úrad okrem iného uviedol tiež, že žiada o dopracovanie obmedzení určených ochrannými pásmami Letiska Poprad – Tatry, konkrétne ochranným pásmom leteckého pozemného zariadenia – okrskový prehľadový rádiolokátor riadeného okrsku TAR, do textovej časti územnoplánovacej

dokumentácie v nasledovnom znení: „Katastrálne územie obce Nižné Ružbachy sa nachádza v plošnom priemete ochranných pásiem Letiska Poprad – Tatry, určených rozhodnutím Leteckého úradu SR zn. 313-404-OP/2001-1863 zo dňa 20.10.2001, z ktorého vyplýva nasledovné výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných mechanizmov) a pod. Toto je stanovené:

- ochranným pásom okrskového prehľadového rádiolokátora riadeného okrsku TAR s obmedzujúcou výškou pre k.ú. Nižné Ružbachy v rozmedzí nadmorských výšok cca 976,1 – 1007,6 m n.m. Bpv, obmedzujúca výška stúpa v sklone 0,5° v smere od zariadenia, pričom vzdialenostne nie je sektor C obmedzený.“

Dopravný úrad vo svojom stanovisku tiež žiadal o úpravu textu územného plánu v jeho smernej časti (v kapitole 12) na str. 33 a v záväznej časti v kapitole 6, v podkapitole 6.8. na str. 56 vykonať úpravy zohľadňujúce zmeny v legislatíve v oblasti civilného letectva, účinné od 01. 04. 2025. V tejto súvislosti Dopravný úrad požaduje nahradiť pôvodný text, týkajúci sa postavenia Dopravného úradu ako dotknutého orgánu v povoľovacom procese určených stavieb a vymedzenia okruhu stavieb, zariadení a činností podliehajúcich súhlasu Dopravného úradu, novým aktualizovaným textom: „V zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- ich súčasťou sú veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielačnice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.“

Vyhodnotenie stanoviska:

Prvá požiadavka smeruje len k doplneniu všeobecných informácií do textovej časti ÚPN obce Nižné Ružbachy o existencii ochranných pásiem leteckého pozemného zariadenia umiestneného na Letisku Poprad - Tatry vzhľadom k tomu, že tieto ochranné pásma zasahujú i do katastrálneho územia Nižné Ružbachy. Informácia bude do ÚPN obce doplnená do smernej a aj do záväznej časti ÚPN. Doplnenie informácie do ÚPN obce nemá žiadny vplyv na závery hodnotenia vplyvu SD na životné prostredie vyjadrené v SoH SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy. Požiadavka na primerané doplnenie informácie do SD je uvedená i v kapitole VI. 3. *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

Druhá požiadavka, ktorá smeruje k aktualizácii textu v zmysle novely leteckého zákona v sprievodnej a záväznej časti ÚPN obce je legitímna, keďže v návrhu ÚPN obce je už neaktuálna informácia.

Spracovateľ odborného posudku je toho názoru, že nie je nevyhnutné, ani účelné a ani správne do záväznej časti ÚPN obce uvádzať, okrem základnej informácie, tiež celý rozsiahly text § 30 ods.1 zákona č. 143/1998 Z.z. (letecký zákon), o stavbách a zariadeniach v priestore mimo ochranných pásiem, ktorých zhotovenie/umiestnenie alebo užívanie si vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Ide o zákonné ustanovenie a teda súhlas Dopravného úradu musí byť súčasťou

podkladov pre povolenie realizácie stavby/činnosti bez ohľadu na to, či informácia o ňom bude alebo nebude uvedená v ÚPN obce. Neplnenie tohto zákonného ustanovenia neprichádza vôbec do úvahy, a preto nie je účelné zákonným ustanovením zbytočne zaťažovať záväznú časť územného plánu obce. Požiadavka na vykonanie aktualizácie textu SD v zmysle novely leteckého zákona v rozsahu základnej informácie zodpovedajúcej potrebe územného plánu je uvedená v kapitole VI. 3. *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

S-3 Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 08001 Prešov; stanovisko č. Z-PUSR-031127/2025 z 09.05.2025

Pamiatkový úrad má k SoH tieto pripomienky:

- Doplniť na str. 42 v kap. - „Ochrana krajiny“ zvýraznenú časť vety:
„Ďalším dôležitým zákonom na ochranu krajiny je pamiatkový zákon, ktorý zabezpečuje ochranu nielen pamiatkovo chráneným územia (pamiatkové územia - pamiatková rezervácia, pamiatková zóna; ich ochranné pásma) ale i objektom (národná kultúrna pamiatka a jej ochranné pásmo) a archeologickým nálezom a náleziskám.“
- Opraviť na str. 48 v kap. - „Chránené územia podľa ostatných osobitných predpisov“ text vo vete:
z: „~~Nachádzajú sa tu však nehnuteľné kultúrne pamiatky a územie s predpokladanými archeologickými nálezmi.~~“
na: „Nachádzajú sa tu však nehnuteľné kultúrne pamiatky a archeologické nálezy a archeologické náleziská.“
- Opraviť na str. 51 v kap. C.II.10.- „Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská“, chybné uvedené údaje o unifikovaných názvoch národných kultúrnych pamiatok a číslach, pod ktorými sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok podľa nasledujúceho:
 - Kostol a hrob s náhrobníkom, č. ÚZPF 916/1-2, parcela KN-C č. 1, s pamiatkovými objektmi - Kostol, r. k, sv. Kataríny Alexandrijskej, č. ÚZPF 916/1, súp. č. 182; Hrob s náhrobníkom a mrežovou ohradou, Eduard Korponai, č. ÚZPF 916/2.“
 - Fara, č. ÚZPF 915/1, súp. č. 26, parcela KN-C č. 241, k. ú. Nižné Ružbachy.
- Doplniť do uvedenej kapitoly text:
„Obnovu a reštaurovanie národných kultúrnych pamiatok, či akúkoľvek stavebnú či hospodársku činnosť na ploche národných kultúrnych pamiatok, vrátane umiestnenie akéhokoľvek reklamného a technického zariadenia, možno realizovať iba na základe právoplatného rozhodnutia o zámere vydaného Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a určí podmienky realizácie.“
„Z dôvodu predpokladu, že sa v k. ú. Nižné Ružbachy nachádzajú doposiaľ neevidované a neznáme archeologické náleziská, Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom určí podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk vo väzbe na pripravovanú stavebnú činnosť alebo inú hospodársku činnosť v procese územného a stavebného konania.“
- C.III.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská
Správa o hodnotení strategického dokumentu uvádza, že sa neočakávajú žiadne vplyvy na archeologické nálezy a archeologické náleziská a na objekty pamiatkového fondu.
KPÚ Prešov konštatuje, že realizáciou zámerov navrhovaného riešenia územného plánu budú zemnými prácami a stavebnou činnosťou dotknuté/narušené evidované a doposiaľ neobjavené archeologické náleziská a nálezy v k. ú. Nižné Ružbachy. Zastavaním územia v blízkosti

vyhlásených národných kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ako aj v blízkosti historických objektov, ktoré Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe zachovaných pamiatkových hodnôt vytypoval na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky (ŠKOLA, stará, súp. č. 134, parc. KN-C č. 16/1, k. ú. Nižné Ružbachy; KAPLNKA, Božského Srdca Ježišovho, parc. KN-C č. 606, k. ú. Nižné Ružbachy; KAPLNKA, parc. KN-C č. 1757/1, k. ú. Nižné Ružbachy; KAPLNKA, parc. KN-C č. 1389/1, k. ú. Nižné Ružbachy) a navrhovanými výškovými regulatívmi v navrhnutých funkčných plochách, môže byť narušená prezentácia NKP a vytypovaných historických objektov za NKP.

- C.III.8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Návrh regulatívov pre umiestňovanie reklám, ktoré sú uvedené v kapitole „Zásady umiestňovania reklamných stavieb a zariadení“, bude mať z dôvodu reklamného a vizuálneho smogu negatívny vplyv na štruktúru a využívanie krajiny a na scenériu krajiny. Umiestnenie veľkoplošných reklamných zariadení (bannerov, billboardov, reklamných stavieb) na objektoch a spevnených plochách v zastavanom území a mimo zastavané územie, môže znehodnotiť kultúrnu a prírodnú krajinu obce Nižné Ružbachy a rovnako negatívne ovplyvní prezentáciu NKP.

- Z dôvodu rešpektovania typickej formy a štruktúry osídlenia (viď zásady záväzného regulatívu ÚPN PSK č. 8.4.), nenarušenia kultúrohistorického a urbanistického jadra obce, je vhodné podriaďiť výškové parametre a hmotovo-priestorové usporiadanie rozvojových plôch historickej dominante – KOSTOLU, r. k. sv. Kataríny Alexandrijskej a ostatným NKP v obci, výškovému a priestorovému územnému členeniu zástavby obce a krajinárskej kompozícii. Odporúčame stanoviť výškový regulatív stavieb max. 2. NP + podkrovie.

Vyhodnotenie pripomienok:

Pripomienky k SoH SD ku kapitolám „Ochrana krajiny“ a „Chránené územia podľa osobitných predpisov“ a „Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská“ sú pripomienkami, ktorými sa požaduje opraviť len vecný omyl resp. nepresnosti uvedené v texte SoH SD. Uvedené pripomienky nemajú žiadny vplyv na hodnotenie dopadov SD na životné prostredie. Vzhľadom k tomu, že zákon EIA nepozná procesný krok doplnenie resp. oprava SoH SD, uvedené pripomienky sú vzaté na vedomie. K pripomienkam, ktoré poukazujú na chybné uvedené údaje o NKP, je potrebné konštatovať, že tieto chyby budú opravené vo vlastnom SD – v ÚPN obce Nižné Ružbachy, čo je uvedené i v kapitole VI.3. *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

Pripomienka k SoH SD ku kapitole C.III.10. „Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská“ a pripomienka k SoH SD ku kapitole C.III.8. „Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny“ majú svoje racio. Spracovateľ odborného posudku v časti III.4, kapitola 10. tohto odborného posudku vzal názor Krajského pamiatkového úradu Prešov do úvahy a vyjadril názor k miere vplyvu SD na pamiatkovo chránené objekty a archeologické nálezy a náleziská.

Spracovateľ odborného posudku konštatuje, že všetky postupy pri ochrane pamiatkového fondu a archeologických nálezov a nálezísk musia byť realizované podľa ustanovení pamiatkového zákona. Pri dodržaní zákonného postupu stavebníkom pri stavebnej činnosti a pamiatkovým úradom podľa pamiatkového zákona, ako dotknutým orgánom v povoľujúcom procese pri realizácii/uskutočňovaní stavieb, nemôžu byť vplyvy nových stavieb/činností na pamiatkového objekty významne negatívne. Ak by pri realizácii/uskutočňovaní konkrétneho projektu stavby/činnosti bola miera vplyvu na archeologické nálezy a náleziská a objekty pamiatkového fondu identifikovaná tak, že ohrozuje tieto chránené objekty, orgán štátnej správy ochrany pamiatok má právo svojím administratívnym aktom v procese schvaľovania projektového

zámeru alebo v povoloňovacom konaní takéto stavby/činnosti regulovať podmienkami ich realizácie resp. ich neodsúhlasit'. Takáto prevencia ochrany krajiny a ochrany prezentácie NKP platí i pri umiestňovaní reklamných zariadení v území. K pripomienke vzťahujúcej sa k reklamnému a vizuálnemu smogu je potrebné ešte konštatovať, že v územnom pláne nie sú navrhnuté žiadne konkrétne miesta pre umiestnenie reklamných zariadení, a tak nie je ani možné konkrétne vyhodnotiť mieru ich predpokladaného vplyvu na krajinu. Závazná časť územného plánu obsahuje regulatívy pre umiestňovanie reklamných zariadení čím vytvára nástroj práve na lepšiu reguláciu ich umiestňovania v území, pričom záväzný regulatív limituje maximálnu možnú veľkosť reklamných zariadení v zastavanom území obce do 3 m².

Pripomienka – odporúčanie pamiatkového úradu na úpravu výškových regulatívov nových stavieb za účelom nenarušenia jadra obce z dôvodu zachovania dominanty jadra obce – kostola, r.k.sv. Kataríny Alexandrijskej a ostatných NKP je v primeranej podobe uvedená v kapitole VI.3. *Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.*

S-4 Obvodný banský úrad v Košiciach, stanovisko č. OBUKE-649-1370/2025 z 06.05.2025
Banský úrad uvádza, že v k.ú. Nižné Ružbachy sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov /zákon č. 44/1988 Zb (banský zákon)/, z čoho vyplýva, že územným plánom nebudú dotknuté záujmy ochrany a využívania nerastného bohatstva (výhradných ložísk). Banský úrad konštatuje, že k predmetnému územnému plánu obce Nižné Ružbachy nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-5 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor krízového riadenia, Nám. gen. Štefánika 526/1, 064 01 Stará Ľubovňa; č. stanoviska OU-SL-OKR-2025/006311-002 z 28. 04. 2025.
Úrad vo svojom stanovisku uvádza, že k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Nižné Ružbachy“ z hľadiska civilnej ochrany nemá pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-6 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, Nám. gen. Štefánika 526/1, 064 01 Stará Ľubovňa; č. stanoviska OU-SL-OSZP-2025/006120-002 z 28.04.2025

Orgán štátnej vodnej správy vo svojom stanovisku ku SoH SD uvádza, že upozorňuje spracovateľa na dodržiavanie ustanovení § 30 vodného zákona.

„(1) Ten, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu.

(2) Vlastník, správca alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovat' takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

(3) Orgán štátnej vodnej správy môže uložiť vlastníkom, správcom alebo nájomcom poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov vykonať opatrenia smerujúce k splneniu povinností uvedených v odseku 2.“

Orgán štátnej vodnej správy vo svojom stanovisku ku SoH SD žiada pri spracovaní strategického dokumentu dodržať ustanovenia § 8 ods. 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej len „zákon o povodňach“). Obec zosúladiť uje povoľovanie stavieb a určovanie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny s opatreniami na ochranu pred povodňami, ktoré sú uvedené v

schválenom pláne manažmentu povodňového rizika a v jeho aktualizácii. Pri spracovaní strategického dokumentu rešpektovať povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 26 ods. 4 písm. a), b), c), d), e), f) zákona o povodniach.

Ďalej orgán štátnej vodnej správy upozorňuje na dodržanie ustanovenia § 5 vodného zákona tj. zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľného využívania. Pri príprave podkladov rešpektovať stanoviská správcu toku. V súlade s § 73 ods. 18 vodného zákona sa toto vyjadrenie považuje za záväzné stanovisko.

Vyhodnotenie stanoviska: Všetky požiadavky orgánu štátnej vodnej správy sú len citáciami zákonných ustanovení – zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon) a zákona č.7/2010 Z. z. o povodniach. Uvedené ustanovenia smerujú prevažne už k vlastnej realizácii stavieb alebo k zásadám tvorby územného plánu v súvislosti s ochranou pred povodňami. Pri tvorbe územného plánu obce spracovateľ prihliadal na mapy povodňového ohrozenia ako i na potrebu správneho nakladania s vodami s cieľom ich ochrany a uchovania a v tomto zmysle navrhol i riešenie funkčného a priestorového využívania územia a navrhol i záväzné regulatívy. Z uvedeného dôvodu je stanovisko vzaté na vedomie.

S-7 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek odpadového hospodárstva, Nám. gen. Štefánika 526/1, 064 01 Stará Ľubovňa; č. stanoviska OU-SL-OSZP-2025/006163-002 zo 06.05.2025

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva k správe o hodnotení strategického dokumentu – Územný plán obce Nižné Ružbachy konštatoval, že nemá k zaslanej správe z hľadiska odpadového hospodárstva žiadne pripomienky, príp. námietky.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-8 Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, Nám. gen. Štefánika 526/1, 064 01 Stará Ľubovňa; č. stanoviska OU-SL-OSZP-2025/006442-002 z 30.04.2025

Orgán štátnej správy ochrany ovzdušia k správe o hodnotení strategického dokumentu – Územný plán obce Nižné Ružbachy konštatoval, že nemá k zaslanej správe z hľadiska ochrany ovzdušia žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-9 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni;
stanovisko č. RÚVZSL/OHŽPaZ/846/2892/2025 zo 07.05.2025

Úrad vo svojom záväznom stanovisku uviedol, že súhlasí so Správou o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Nižné Ružbachy“.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-10 Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa, Levočská 4, 064 01 Stará Ľubovňa; stanovisko č.z.:608/2025, č.sp. 219/2025-520 z 05.05.2025

Úrad vo svojom stanovisku uviedol, že súhlasí so Správou o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Nižné Ružbachy“ bez pripomienok.

Vyhodnotenie stanoviska: Vzaté na vedomie.

S-11 Ministerstvo životného prostredia SR, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava; stanovisko č. 6515/2025-6.1, 29077/2025 z 23. 07. 2025

Orgán ochrany prírody vo svojom stanovisku uviedol, že požaduje vylúčiť návrh výstavby rekreačného areálu v lokalite Lazy a návrh výstavby objektu rozhľadne v západnej časti k. ú. obce Nižné Ružbachy z predloženého strategického dokumentu „Územný plán obce Nižné Ružbachy“. Ako zdôvodnenie svojej požiadavky ministerstvo uviedlo, že návrh rekreačného areálu v lokalite Lazy „je situovaný mimo zastavaného územia na plochách CHVÚ Levočské vrchy a v susednej blízkosti ÚEV Stredný tok Popradu. Správa PIENAP-u na základe terénnych šetrení priamo na lokalite rekreačného areálu a v jeho blízkosti potvrdila výskyt predmetov ochrany v CHVÚ Levočské vrchy a ďalších druhov európskeho a národného významu: orol skalný, bocian čierny, chriaštel poľný, orol kriľavý, strakoš obyčajný, prepelica poľná, sova lesná, kuvik vrabčí, d'ateľ veľký, prhl'aviar čiernohlavý a užovka obojková. Túto lokalitu pokrývajú trvale trávne porasty tvorené biotopmi európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a prítomné sú aj predmety ochrany v ÚEV Stredný tok Popradu biotopy európskeho významu Br 2 Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov (3220) a Br 5 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidentition* p.p. (3270).

Vzhľadom na potvrdený výskyt vyššie uvedených biotopov európskeho významu a chránených druhov živočíchov (pričom viaceré z nich sú predmetmi ochrany v CHVÚ Levočské vrchy a ÚEV Stredný tok Popradu) priamo na lokalite rekreačného areálu a jeho blízkom okolí považujeme vyhodnotenie vplyvov v správe o hodnotení za nedostatočné. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na skutočnosť, že neboli vyhodnotené vplyvy strategického dokumentu na európsku sústavu chránených území Natura 2000 v primeranom hodnotení ako samostatnej prílohy správy o hodnotení, požadujeme v súlade s princípom predbežnej opatrnosti vylúčiť návrh výstavby rekreačného areálu v lokalite Lazy zo strategického dokumentu.“

„V západnej časti obce Nižné Ružbachy sa navrhuje výstavba objektu rozhľadne na území nadregionálneho hydrického biokoridoru Rieka Poprad (NRBk3). Rozhľadňa ako nový prvok rekreácie v danom území predstavuje potencionálne ovplyvnenie chránených živočíchov, ich potravinovej základne a predovšetkým narušenie migračných trás. Je potrebné zachovávať prepojenie jednotlivých biocentier v okolí, ktoré sú dôležitým nástrojom pre ochranu prírody a zachovanie biodiverzity. Vzhľadom na ďalšie navrhované aktivity v predmetnom biokoridore (cyklotrasy, turistické trasy či preložka cesty I/77) nie je možno vylúčiť kumulatívne ovplyvnenie chránených živočíchov, najmä v ich období hniezdenia, rozmnožovania a výchovy mláďat tomto území. Z uvedených dôvodov požadujeme návrh výstavby rozhľadne z územného plánu vylúčiť.“

Vyhodnotenie: Návrh rekreačného areálu v lokalite Lazy bude z územného plánu vypustený, a to najmä z dôvodu, že SoH SD neobsahuje primerané hodnotenie vplyvu tohto prvku SD na dotknuté územia Natura 2000. Na margo informácií o výskyte chránených druhov v dotknutej lokalite je potrebné konštatovať, že hodnotenie prezentované v SoH SD vychádzalo najmä z informácií, ktoré v etape prípravy SD poskytla organizácia a orgány ochrany prírody. O výskyte chránených druhov konkrétne v predmetnej lokalite nebol spracovateľ informovaný. Informácie o výskyte chránených druhoch avifauny v lokalite Lazy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ, nie je ani v schválenom Programe starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy (mapové prílohy programu) a pre väčšinu vyššie spomenutých druhov avifauny ani vo výskytových dátach na www.biomonitoring.sk.

Pri požiadavke vypustenia rozhľadne v lokalite Zámoček v blízkosti existujúcej účelovej cesty spracovateľ odborného posudku zastáva názor, že bodový objekt rozhľadne v 1. stupni územnej ochrany vo voľnej prírodnej krajine na okraji nadregionálneho biokoridoru sa môže len minimálnou mierou podieľať na kumulatívnom vplyve na chránené živočíchy. V okolí

predmetnej lokality nie sú žiadne výrazné migračné bariéry ani významné zdroje vyrušovania živočíchov. Existencia rozhladne nemôže mať za následok také „potenciálne ovplyvnenie chránených živočíchov“, také „ovplyvnenie potravinovej základne“ a také „narušenie migračných trás“, ktoré by nebolo možné riešiť opatreniami na zmiernenie vplyvov stavby na živočíchy.

Doručené písomné stanoviská - pripomienky od právnických osôb:

Príslušnému orgánu EIA neboli v etape prerokovania SoH SD a SD – Územného plánu obce Nižné Ružbachy doručené žiadne stanoviská od právnických osôb (správcov v riešenom území).

III.7. Verejné prerokovanie a jeho závery.

Obec Nižné Ružbachy ako obstarávateľ SD zabezpečila v súlade s § 11 ods.3 zákona EIA verejné prerokovanie SoH SD.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v kultúrnom dome v obci Nižné Ružbachy dňa 05.05.2025. Verejného prerokovania sa zúčastnili (podľa prezenčnej listiny) starosta obce Nižné Ružbachy, obstarávateľ ÚPN obce a spracovateľ ÚPN obce a SoH SD a zo strany dotknutých subjektov zástupcovia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni a verejnosť (6 občanov obce) v zmysle prezenčnej listiny.

Verejné prerokovanie SoH SD sa uskutočnilo spolu s prerokovaním návrhu vlastného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy. Z verejného prerokovania bol spísaný záznam. V zázname je uvedené, že prítomní boli oboznámení s cieľom dnešného stretnutia a s obsahom návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy a obsahom SoH. Prezentované boli i hlavné tematické okruhy SoH – predpokladané vplyvy navrhovaného rozvoj a obce na životné prostredie, jej obyvateľov a životné prostredie. Zástupcovia RÚVZ mali otázky k návrhu riešenia zásobovania pitnou vodou a čistenia splaškových vôd v rekreačnej oblasti Ružbašská Miľava. Na otázky odpovedali spracovateľ ÚPN Ing. arch. Vladimír Ligus, obstarávateľ ÚPN obce. K obsahu a záverom SoH SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy neboli žiadne negatívne pripomienky alebo negatívne vyjadrenia.

Záznam napísal spracovateľ SoH SD - Ing. arch. Vladimír Ligus.

Vyhodnotenie informácií zo záznamu: Záznam z verejného prerokovania SoH SD neobsahuje žiadne zásadné pripomienky k obsahu SoH SD a k jej záverom, z čoho je možné vyvodiť, že počas verejného prerokovania SoH SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy neboli vznesené žiadne požiadavky vo vzťahu k SoH SD. Obdobne neboli vznesené ani žiadne zásadné pripomienky k návrhu vlastného SD.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRETEGICKÉHO DOKUMENTU

K celkovému hodnoteniu vplyvov SD na životné prostredie je možné dospieť na základe vypracovanej SoH SD a na základe odborného posudku a tiež stanovísk dotknutých subjektov doručených príslušnému orgánu EIA v etape prerokovania SoH SD a návrhu vlastného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy.

Závery SoH SD konštatujú, že u hodnoteného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy sa nepredpokladajú významné negatívne vplyv (veľmi významné vplyvy) na obyvateľstvo ani na zložky životného prostredia vrátane na územia Natura 2000. Hodnotenie vplyvov SD bolo v SoH SD vykonané slovným opisom v jednotlivých kapitolách a bolo vykonané v nasledovnom rozsahu:

- vplyvy na obyvateľstvo;

- vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery;
 - vplyvy na klimatické pomery;
 - vplyvy na ovzdušie,
 - vplyvy na vodné pomery,
 - vplyvy na pôdu,
 - vplyvy na faunu, flóru, ich biotopy;
 - vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny;
 - vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability;
 - vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská;
- Vyhodnotenie týchto vplyvov SD je uvedené vyššie v kapitole II.4. tohto záverečného stanoviska.

Skutočné vplyvy SD resp. vplyvy jeho jednotlivých navrhnutých funkčných plôch/stavieb/činností sa prejavajú až v súvislosti s realizáciou stavieb/činností a následne i prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami územného plánu. Preto v tejto etape poznania, pri využití dostupných informácií o životnom prostredí a vzhľadom k miere podrobnosti územného plánu, je možné určiť vplyvy len ako predpokladané vplyvy.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy na životné prostredie vyjadreného v SoH SD sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce s návrhmi funkčných plôch, stavieb/činností špecifikovaných v posudzovanom strategickom dokumente, bude mať určitú mieru vplyvu na životné prostredie (v škále bez vplyvu až po stredne významný vplyv), a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine. Pre žiadne z navrhovaných funkčných plôch, stavieb/činností ÚPN obce Nižné Ružbachy nebol v SoH SD v štádiu návrhu územného plánu (t.j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie) vyhodnotený ich vplyv ako významne negatívny (veľmi významný vplyv). Avšak v rámci prerokovania SoH SD vyjadril orgán ochrany prírody - MŽP SR nesúhlas so závermi posúdenia vplyvov SD na dotknuté územia Natura 2000 a z dôvodu aplikácie princípu predbežnej opatrnosti žiadal z návrhu územného plánu vylúčiť návrh rekreačného areálu v lokalite Lazy, ktorý zasahuje do CHVÚ Levočské vrchy a je v blízkosti SKUEV0951 Stredný tok Popradu. Návrh rekreačného areálu musí byť vypustený z územného plánu najmä z dôvodu, že súčasťou SoH SD nebolo tzv. primerané posúdenie vplyvu SD na územia Natura 2000 vypracované autorizovanou osobou, ktoré požadoval orgán ochrany prírody - MŽP SR a túto požiadavku príslušný orgán EIA zapracoval do rozsahu hodnotenia.

Návrh riešenia územného plánu umožňuje realizáciu takých činností, ktoré môžu resp. budú svojou lokalizáciou, parametrami a charakterom podliehať z hľadiska ochrany environmentu rôznym zákonným normám resp. procesom z nich vyplývajúcich, a to najmä:

- zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu podľa zákona EIA pri naplnení limitov navrhovanej činnosti (napr. preložka cesty I/77, súbory pozemných stavieb);
- posúdeniu splnenia environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. /vodný zákon/ (napr. výstavba poldra, premostenia tokov pri dopravných stavbách);
- samostatným konaniam podľa zákona č. 543/2002 Z.z. (napr. zásahy do prírodných biotopov - § 6, do mokradí - § 6, do lokalít Natura 2000 - § 28);

Tieto stavby/činnosti budú ešte na základe konkrétnej projektovej dokumentácie opätovne posúdené/hodnotené z hľadiska ich vplyvov na konkrétne zložky životného prostredia a opätovne bude musieť byť hodnotená a upresnená miera významnosti ich vplyvu na tieto zložky.

Hodnotený SD (vypracovaný vo februári 2025), za účelom zmiernenia jeho vplyvov na životné prostredia ako i na územia Natura 2000, bude musieť byť upravený, a to vypustením niektorých prvkov z riešenia priestorového a funkčného usporiadania územia a úpravou regulatívov a limitov záväznej časti územného plánu. Nové opatrenia na úpravu a doplnenie SD vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov, ktoré svoje stanoviská doručili príslušnému orgánu EIA v etape prerokovania SoH SD a vlastného SD – Územný plán obce Nižné Ružbachy (§ 12 zákona EIA) a niekoľko zmierňujúcich opatrení navrhol spracovateľ odborného posudku (viď kapitola IV.3. tohto záverečného stanoviska).

V. HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU, ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (Natura 2000)

V katastrálnom území Nižné Ružbachy sa nachádzajú chránené územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000, a to časť chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Levočské vrchy (kód Natura 2000: SKCHVU051) a časť územia európskeho významu (UEV) Stredný tok Popradu (kód Natura 2000: SKUEV0951). Na území SKUEV0951 Stredný tok Popradu. v katastrálnom území Nižné Ružbachy platí 2. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z..

Do územia CHVÚ Levočské vrchy zasahuje niekoľko navrhnutých funkčných plôch resp. ich častí a do územia SKUEV0951 Stredný tok Popradu zasahuje resp. v jeho blízkosti sa nachádza niekoľko navrhovaných stavieb.

Najväčší nový plošný zásah do územia Natura 2000 – do CHVÚ Levočské vrchy predstavuje rekreačný areál v lokalite Lazy (plochy občianskej vybavenosti, funkčná plocha sezónnych športov, funkčná plocha rekreácie a cestovného ruchu, ktorá je zároveň v blízkosti SKUEV0951 Stredný tok Popradu.) Z dôvodu, že súčasťou SoH SD nebolo tzv. primerané hodnotenie vplyvu SD na územia Natura vypracované autorizovanou osobou s využitím Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územie sústavy Natura 2000 v SR, musí byť z návrhu územného plánu tento navrhovaný rekreačný areál Lazy vypustený.

Po úprave navrhovaného riešenia ÚPN obce Nižné Ružbachy (vypustenie rekreačného areálu z CHVÚ Levočské vrchy) je možné konštatovať, že vplyv SD na predmet ochrany a integritu území Natura 2000, nebude významne negatívny.

Je tiež potrebné konštatovať, že posúdenie SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných zámerov z neho vyplývajúcich, a preto jednotlivé konkrétne navrhované činnosti (projekty), u ktorých by sa na základe podrobnejšej dokumentácie predpokladal významne negatívny vplyv na lokality Natura 2000, budú opätovne hodnotené buď postupom podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. alebo v závislosti na svojich parametroch i posudzovaním ich vplyvov na životné prostredie postupom podľa zákona EIA.

VI. ZÁVERY

VI.1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe komplexného posúdenia navrhovaného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy (vypracovaného vo februári 2025), pri ktorom boli vzaté do úvahy závery SoH SD, ktorá

vychádzala z analýzy informácií o zložkách životného prostredia, stavu využitia územia a významu očakávaných vplyvov SD na životné prostredie a jeho zložky, ako i na obyvateľstvo, boli vzaté do úvahy tiež stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, ako i výsledky verejného prerokovania a následne vypracovaného odborného posudku

**sa odporúča
schválenie ÚPN obce Nižné Ružbachy
pri rešpektovaní opatrení uvedených v kapitole VI.3.**

VI.2. Odporúčaná variant

SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy nebol spracovaný variantne. Predložený a posudzovaný SD bol spracovaný jedno variantne.

VI. 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Odporúčania/ požiadavky, ktoré sú uvedené v SoH SD:

- a) pri budovaní mostných objektov cesty I/77 cez tok rieky Poprad umiestniť piliere mostov tak, aby tieto boli situované mimo územia SKUEV0951 Stredný tok Popradu a boli situované tak, aby si nevyžiadali zásah do plôch prioritného biotopu európskeho významu;
- b) pri križovaní kritických úsekov terestrických migračných biokoridorov stavbou cesty I/77 navrhnuť primerané ekodukty;
- c) pre navrhované funkčné plochy rekreácie lokalizované do CHVÚ Levočské vrchy určiť vyššiu hodnotu indexu zelených plôch s cieľom dosiahnuť rozvoľnenú zástavbu na týchto funkčných plochách;
- d) pred začatím zemných prác súvisiacich s budúcou výstavbou na lúčnych porastoch v CHVÚ Levočské vrchy zabezpečiť vykonanie monitoringu hniezdenia avifauny viazanej na otvorené lúčne spoločenstvá;
- e) rozsiahlejšiu výstavbu a s tým spojené zemné a terénne práce v CHVÚ Levočské vrchy pri zistení hniezdenia avifauny realizovať mimo hniezdneho obdobia.

Odporúčania/ požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov:

- a) z riešenia územného plánu vypustiť návrh funkčných plôch rekreačného areálu v lokalite Lazy, z dôvodu nedostatočného vyhodnotenia vplyvu na územia Natura 2000;
- b) v riešení územného plánu redukovať návrhy aktivít v nadregionálnom biokoridore - NRBk3 (lokalita v západnej časti katastrálneho územia) za účelom zmenšenia potenciálneho kumulatívneho vplyvu na chránené živočíchy na území biokoridoru;
- c) opraviť text smernej časti územného plánu na str. 33 o leteckej doprave a text záväznej časti územného plánu v bode 6.8:
 - a. doplnením informácie o ochranných pásmach zariadení leteckej dopravy v riešenom území - okrskového prehľadového rádiolokátora riadeného okrsku TAR s obmedzujúcou výškou pre k.ú. Nižné Ružbachy v rozmedzí nadmorských výšok cca 976,1 – 1007,6 m n.m. Bpv, obmedzujúca výška stúpa v sklone 0,5° v smere od zariadenia, pričom vzdialenostne nie je sektor C obmedzený;
 - b. aktualizáciou tam uvedeného textu podľa v súčasnosti platného zákona o civilnom letectve v rozsahu účelnom potrebám územného plánu. Aktualizácia textu sa týka potreby vyžiadať si súhlas dopravného úradu aj mimo ochranných pásem letísk,

leteckých pozemných zariadení alebo ochranných pásem osobitných letísk, a to na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky a ktoré sú definované v leteckom zákone.

- c. do záväznej časti územného plánu doplniť nový upozorňujúci limit - podmienky pre výstavbu nových stavebných objektov na územia funkčných plôch zasahujúcich do plôch s výskytom potenciálnych svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom;
- d. do záväznej časti územného plánu doplniť nový upozorňujúci limit - stavebnotechnické opatrenia pre výstavbu nových stavebných budov najmä obytných stavieb na území funkčných plôch zasahujúcich do územia so stredným radónovým rizikom je potrebné určiť podľa radónového indexu pozemku na základe objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu;
- e. v smernej a záväznej časti územného plánu obce opraviť názvy kultúrnych pamiatok tak, aby boli v súlade s názvami podľa registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok ÚZPF;
- f. v záväzných regulatívoch územného plánu obce primerane upraviť podlažnosť nových objektov na tých navrhovaných funkčných plochách, ktoré majú väzbu na historické jadro obce s kostolom sv. Kataríny Alexandrijskej, a to tak, aby bol objekt kostola zachovaný ako dominanta obce v jej zástavbe;

Odporúčania/ požiadavky navrhnuté spracovateľom odborného posudku:

- a) v záväznej časti územného plánu upraviť/zjednotiť nekompatibilné výškové parametre nových stavieb pre funkčné plochy rekreácie a cestovného ruchu uvedené v bodoch 3.2.1, 3.2.3. s výškovými parametrami uvedenými v bode RL4;
- b) do príslušných kapitol záväznej časti územného plánu doplniť regulatív - novú zástavbu v lokalitách v nadväznosti na vodné toky, pre ktoré nie je určené inundačné územie a nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, situovať mimo zistený rozsah záplavového územia Q100, ktorý bude vypracovaný ako podklad pre umiestnenie stavieb v lokalite; v prípade, že stavba bude umiestnená do zisteného rozsahu záplavového územia opatrenia na ochranu stavby si musí stavebník realizovať na vlastné náklady;
- c) zjednotiť texty bodov 6.11.4 a 6.11.6. do jedného textu nasledovne
 - a. na zníženie povodňových javov, zlepšenie využitia prírodných vôd, mikroklimatických pomerov v obci a úsporu pitnej vody je pri každej novej výstavbe alebo významnej rekonštrukcii investor stavby povinný zrealizovať vodozadržné opatrenia na dotknutom stavebnom pozemku a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente. Vodozadržné opatrenia je potrebné zrealizovať na dotknutom stavebnom pozemku v prípade, že má byť realizovaná nepriepustná plocha/stavba väčšia ako 50 m² s dobou životnosti dlhšou ako 5 rokov. Pri ostatných stavbách sa tieto vodozadržné opatrenia odporúčajú. Ako vodozadržné opatrenia na pozemkoch rodinných domov sa odporúča zriadiť retenčnú nádrž s využívaním zachytenej vody ako úžitkovej vody.
- d) do príslušných kapitol záväznej časti územného plánu doplniť regulatívy:

- a) nevyhnutné úpravy vodných tokov realizovať ekologickým spôsobom;
 - b) vodné toky, ktoré sú hydrickým biokoridorom v systéme ÚSES, ponechať mimo ZUO v prirodzenom koryte; na funkčnú plochu priemyselnej výroby, výrobných služieb a skladov umiestňovať len nezávadné priemyselné prevádzky a výrobné služby;
 - c) pri umiestňovaní dočasných objektov na funkčnej ploche poľnohospodárskej pôdy (TTP - lúky a pasienky/, situovať tieto objekty prednostne mimo plôch s prírodnými biotopmi európskeho alebo národného významu;
 - d) pri výsadbe drevín mimo ZUO využívať len domáce pôvodné druhy miestnej proveniencie;
 - e) pri výstavbe a pri zemných prácach dbať na realizáciu opatrení na zamedzenie šírenia invázných a nepôvodných druhov rastlín, osobitne dôsledne na plochách prvkov ÚSES a v lokalitách Natura 2000;
- e) v texte strategického dokumentu primerane nahradiť slovné spojenia „územné konanie“ a „stavebné konanie“ už podľa ustanovení nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. účinného od 01. 04. 2025 na termín „prerokovanie stavebného zámeru“/„konanie o stavebnom zámere“/ohlásenie stavby stavebnému úradu“.

VI. 4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa § 14 zákona EIA, a to na základe návrhu SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy (február 2025), informácií obsiahnutých v SoH SD a jej záverov o miere očakávaných/predpokladaných vplyvov SD na životné prostredie vrátane zhodnotenia možných vplyvov na územia Natura 2000, na základe stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy doručených k SoH SD, verejného prerokovania SoH SD a vlastného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy (v máji 2025), odborného posudku (júl 2025) a ďalších použitých zdrojov vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov.

Návrh riešenia územného plánu Nižné Ružbachy (február 2025) rešpektuje zásady územného plánovania, avšak pre minimalizáciu jeho vplyvov na životné prostredie a uplatnenia princípu predbežnej opatrnosti vo vzťahu k územia Natura 2000, sú odporúčané opatrenia na jeho úpravu a dopracovanie.

Opatrenia na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie, ktoré sú špecifikované v návrhu územného plánu a v kapitole VI.3 tohto záväzného stanoviska, vychádzajú najmä zo základného cieľa územného plánovania – udržateľného územného rozvoja so zreteľom na miestne danosti, charakter prírodnej štruktúry, efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity, vyvážený environmentálny prístup k priestorovému usporiadaniu územia a funkčnému využívaniu územia pri ochrane ekologickej stability. Odporúčania a požiadavky dotknutých subjektov vyjadrené v ich stanoviskách doručených v etape prerokovania SoH SD a vlastného SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy čiastočne ovplyvňujú návrh priestorového a funkčného využitia riešeného územia, a to najmä v časti možných vplyvov SD na územia Natura 2000, ostatné odporúčania a požiadavky dotknutých subjektov zásadne nemenia závery posúdenia vplyvu SD na životné prostredie ako celku vyjadrené v SoH SD.

Záverečným stanoviskom sa odporúča prijať/schváliť upravený návrh SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy, a to nielen z dôvodu že u upraveného návrhu SD sa nepredpokladá jeho významný negatívne vplyvy na životné prostredie ale najmä tiež z dôvodu, že navrhovaný SD bude mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, umožní primeraný ďalší rozvoj obce pri rešpektovaní zosúladovania záujmov urbanistického rozvoja s primeranou ochranou zložiek životného

prostredia. Navrhované funkčné plochy v upravenom SD významne negatívne neovplyvnia chránené územia ochrany - územia Natura 2000 a prvky ÚSES a prírodné biotopy.

VI.5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona EIA „sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.“ Podľa § 16 ods. 2 zákona EIA „sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva: a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, b) vyhodnocovaní jeho účinnosti, c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.“

Pre tento druh SD, ktorý je územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni podrobnosti (stupni) územného plánu obce nie je potrebné stanovovať osobitné úlohy monitoringu zložiek životného prostredia. Vývoj zložiek životného prostredia bude sledovateľný v stanoviskách dotknutých orgánov verejnej správy pri umiestňovaní stavieb a iných aktivít v k. ú. Nižné Ružbachy (najmä v procese prerokovania stavebného zámeru, konania o stavebnom zámere, ohlásenia stavby). Pri zistenom nepriaznivom vývoji stavu zložiek životného prostredia je povinnosťou orgánu verejnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie realizáciu výstavby a aktivít navrhnutých týmto SD, vo svojom stanovisku v etape ich umiestňovania do územia primerane regulovať v prípade potreby až zakázať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Obec ako obstarávateľ SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy je i orgánom územného plánovania a je teda v zmysle nového zákona o územnom plánovaní povinná sledovať aktuálnosť územného plánu obce a je povinná najmenej raz za štyri roky preskúmať územný plán (zabezpečiť vypracovanie správy a stave územnoplánovacej dokumentácie podľa nového zákona o územnom plánovaní), či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky. Dotknuté orgány verejnej správy a iné subjekty sú v zmysle § 28 nového zákona o územnom plánovaní povinné na požiadanie obce poskytnúť pre potreby obstarávania územnoplánovacích podkladov údaje o území a sú zodpovedné za ich správnosť, úplnosť a aktuálnosť v čase ich poskytovania.

VI. 6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Upravený návrh riešenia SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy prihliada na primeranú ochranu zložiek životného prostredia vrátane prírodného prostredia, ktoré je v obci Nižné Ružbachy zastúpené chránenými územiami európskej sústavy chránených území – Natura 2000, prvkami ÚSES a prírodnými biotopmi ako i biotopmi druhov a na zabezpečenie riešenia environmentálnych problémov obce. SD okrem návrhu nových urbanizovaných plôch a stavieb/činností navrhol i viaceré ekostabilizačné prvky a rieši také návrhy technickej a dopravnej infraštruktúry, ktoré nemajú významné negatívny vplyvy na ovzdušie, vodu a pôdu. Pri dodržaní záväzných regulatívov ÚPN obce Nižné Ružbachy a opatrení podľa kapitoly VI.3. pri realizácii stavieb/činností podľa SD je možné konštatovať, že upravený SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy dostatočne zohľadňuje potrebu environmentálnych aspektov navrhovaného rozvoja územia. Táto povinnosť zohľadňovať environmentálnu problematiku v tvorbe územného plánu vyplýva i z dikcie zákona o územnom plánovaní - „územným plánovaním je súbor činností, ktorými sa určuje a reguluje priestorové usporiadanie územia, funkčné využívanie územia

a zabezpečuje sa udržateľný územný rozvoj za podmienok ochrany životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, ochrany historického a kultúrneho dedičstva a ochrany verejného zdravia,“

V celkovom posúdení vplyvu SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy na životné prostredie bola dôležitou dokumentáciou SoH SD. Jej štruktúra a obsah je vypracovaný v súlade s prílohou č.5 zákona EIA, pričom však v nej absentovalo tzv. primerané hodnotenie vplyvov SD na územia Natura 2000 vypracované autorizovanou osobou. Vyhodnotenie vplyvov SD v SoH SD vychádzalo z v tom čase známych a dostupných informácií o území.

Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu územného plánu (viď kapitola VI.3.) boli určené na základe komplexného vyhodnotenia očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, SoH SD, odborného posudku, ako aj stanovísk dotknutých subjektov.

Požiadavky a pripomienky dotknutých subjektov, ktoré uviedli dotknuté orgány verejnej správy a právnické osoby vo svojich stanoviskách ovplyvňujú hodnotený SD – ÚPN obce Vyšné Ružbachy vypracovaný vo februári 2025. Na základe týchto pripomienok a požiadaviek je potrebné upraviť hodnotený SD, t.j. upraviť návrh priestorového a funkčného usporiadania katastrálneho územia Nižné Ružbachy, najmä vo vzťahu k ochrane dotknutých území Natura 2000.

Verejnosť mala možnosť sa k SoH SD vyjadriť a zaslať príslušnému orgánu EIA svoje stanovisko na základe zverejnenia SoH SD a vlastného SD - ÚPN obce Nižné Ružbachy na webovom sídle MŽP SR (zverejnené v apríli 2025). V etape prerokovania SoH SD neboli príslušnému orgánu EIA doručené žiadne stanoviská verejnosti. Zo záznamu z verejného prerokovania SoH SD z 05. 05. 2025 nevyplýva, že by verejnosť svoje pripomienky uplatnila. Verejnosť nezaslala písomne žiadne pripomienky príslušnému orgánu EIA.

SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy nebol riešený variantne. Možnosť konzultácií, ktoré v zmysle zákona EIA oznámil orgán EIA, nevyužil žiadny subjekt vrátane verejnosti.

Vzhľadom k charakteru posudzované SD, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia na úrovni podrobnosti územného plánu obce, nie je pre tento SD navrhovaný žiadny osobitný špecifický monitoring. Prípadné potrebné informácie o stave životného prostredia resp. o jeho vývoji by mali byť primerane obsiahnuté v stanoviskách dotknutých orgánov verejnej správy a dotknutých právnických osôb, ktoré budú vydávať tieto subjekty v rámci povoliujúcich procesov pri umiestňovaní a uskutočňovaní jednotlivých stavieb/činností podľa schváleného ÚPN obce Nižné Ružbachy. V prípade, že na základe nových priebežných informácií o stave životného prostredia v katastrálnom území Nižné Ružbachy vyplynie potreba zmeniť/upraviť navrhované riešenie územného plánu, je obec povinná zabezpečiť proces obstarania zmien a doplnkov územného plánu resp. nového územného plánu obce Nižné Ružbachy.

Pri rešpektovaní postupov a limitov vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov chrániacich životné prostredie je predpoklad, že stavby/činnosti povolené a uskutočňované podľa upraveného návrhu ÚPN obce Nižné Ružbachy, nebudú mať významný negatívny vplyv na zložky životného prostredia vrátane dotknutého prírodného prostredia katastrálneho územia obce Nižné Ružbachy.

Na základe všetkých relevantných podkladov z procesu posudzovania vplyvov SD – ÚPN obce Nižné Ružbachy bolo zistené, že posudzovaný SD, po jeho úprave podľa opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záväzného stanoviska, je možné prijať/schváliť.

VI.7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Podľa § 6a ods.5 zákona EIA „Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6

ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov SD - ÚPN obce Nižné Ružbachy na životné prostredie podľa zákona EIA (v etape oznámenia SD, v etape oznámenia rozsahu hodnotenia, v etape oznámenia SoH SD vrátane vlastného SD) neboli príslušnému orgánu EIA doručené žiadne písomné stanoviská od verejnosti. Verejnosť sa zúčastnila verejného prerokovania SoH SD a vlastného SD dňa 05.05.2025, avšak v zápisnici z tohto prerokovania nie sú uvedené žiadne pripomienky od verejnosti k SoH SD ani k vlastnému SD. Žiadne písomné pripomienky neboli ani následne po prerokovaní SoH SD príslušnému orgánu EIA od verejnosti doručené.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

VII.1.Spracovateľ záverečného stanoviska

Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
Nám. gen. Štefánika 1
064 01 Stará Ľubovňa

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni
Obrancov mieru 1
064 01 Stará Ľubovňa

na základe odborného posudku, ktorý vypracovala RNDr. Marta Makarová, Šrobárova 1, 080 01 Prešov, oprávnená osoba, č. osvedčenia: 458/2010/OHPV, odbor, oblasť činnosti: 2r, 3o, v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, určená Okresným úradom Stará Ľubovňa, odborom starostlivosti o životné prostredie, listom č. OU-SL-2025/005984-021 zo dňa 13.06.2025 podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, poverená spracovaním odborného posudku pre strategický dokument „Územný plán obce Nižné Ružbachy“.

VII.2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie
Nám. gen. Štefánika 1
064 01 Stará Ľubovňa
Ing. Helena Kundľová, PhD., vedúca odboru

VII.3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Starej Ľubovni , dňa, 08.08.2025

Poučenie

Proti tomuto Záverečnému stanovisku sa nedá odvolať. Záverečné stanovisko je možné preskúmať na súde podľa zákona č.162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku.

Ing. Helena Kundľová, PhD.
vedúca odboru

strana 35 zo 36 Záverečné stanovisko číslo OU-SL-OSZP-2025/005984-028

